

ulaznica plaćana v gotovini

Bogoljub

Julij 1936

VSEBINA:

Pesnitev: Skrivnost Marijine matere. (Sv. Ana: 26. julija.) S. S. — Članki: Orožje v duhovnem boju. (A. Č.) — Blagor čistim: 7. še nekaj nevarnosti. (Dr. Fr. Jaklič.) — Duhovna izložba za K. A. (A. V. M.) — Nekaj misli o starih krstnih knjigah. (Dr. A. Zdešar.) — Iz vsakdanjega življenja: 7. Notranja molitev. (J. Langerholc.) — Stoji, stoji tam sivi samostan. (Iz bogoslovnih virov za svoj vsakdan.) Popotni. — Tretja: Posvečuj praznik! — Listek: Jangec Ovsenik. (Benz-Pucelj, Dalje.) — Razno: Ne pozabimo na obletnico! Povratek frančiškanov na Sion. — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini; Marijine družine. — Dobre knjige. — Odgovori. — Zahvale in prošnje. — Odpustki za julij. — 9 slik v bakrotisku. Naslovna slika: sv. Ana.

Cena „Bogoljuba“ celoletno: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š., v Italiji 8 Lir, v Češkoslovaški 15 Kč, v Franciji 10 fr., v Ameriki — 50 Dol.

„Bogoljub“ izhaja 12 krat na leto. — Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za julij 1936.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Jelniki. Misijonarji v severni Indiji.

Mesečni zavetnik: Sv. Bonaventura, c. učenik (14.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Sreda	Presv. Reš. Kri	Cenilev daritve sv. maše	Ljubljana, Trnava	Zibika
2 Četrtek	Obisk M. D.	Romarji, izletniki in leloviščarji	Draga	Sladka gora
3 Petek	Leon II., papež	Sv. oče in njegovi nameni	Komenda	„
4 Sobota	Urh, škof	Letošnji novomašniki	Smlednik	Dramlje
5 Nedelja	5. pob., Ciril in M.	Apostolstvo sv. Cirila in Met.	Ljublj., Ciril Metod	Kalobje
6 Poned.	Izaija, prerok	Dostojnost v kopališčih	Radomlje	Slinica
7 Torek	Vilibald, škof	Odprava brezboštva in komuniz.	Ljublj., žup. bolnica	S. Štefan pri Jasnu
8 Sreda	Elizabeta Port., kr.	Zaročenci in zakonski	St. Peter pri Nov. m.	Sv. Vid pri Grobel.
9 Četrtek	19 muč., Gorkum.	Verska zavest in odločnost	Golnik	Žusem
10 Petek	Amalija, devica	Čistost in sramežljivost	Domžale	Nova cerkev
11 Sobota	Pij I., papež, muč.	Svetost duhovnikov	Zdihovo	„
12 Nedelja	6. pob., Moh. in Fort.	Mohorjeva družba. Dober tisk	Žužemberk	Vojnik
13 Poned.	Marjeta, dev., muč.	Skupna molitev v družini	Čemšenik	„
14 Torek	Bonaventura, c. uč.	Cerkveni učenjaki in pisatelji	Kamnik, franč.	Kapela, bolnica
15 Sreda	Henrik I., cesar	Mladina na počitnicah	Borovnica	Vilanje
16 Četrtek	Karmel. M. B.	Karmeličanke. Mar. družbe	Češnjice	„
17 Petek	Aleš, spoznavalec	Naša Katoliška akcija	Vranja peč	Dobrna
18 Sobota	Kamil Lelji, sp.	Bolniki in njih strežniki	Ljublj., splš. bolnica	„
19 Nedelja	7. pob., Vinc. Pavel.	Lazaristi in usmiljenke	Ljublj., lazaristi	Šmartno, Rež. del.
20 Poned.	Hieronim, Em.	Naši fantje pri vojaki	Prečna	Črešnje
21 Torek	Prakseda, devica	Dobra letina	Prežganje	Frankolovo
22 Sreda	Marija Magdal.	Spreobrnj. velikih grešnikov	Sodražica	St. Jošt na Kozjaku
23 Četrtek	Apolinar, škof, m.	Naši škofje in škofije	Studenc, Marzica	Gornji grad
24 Petek	Kristina, dev., m.	Cerkev v Jugoslaviji. Konkordat	Ljublj., Lichtent.	„
25 Sobota	Jakob, apostol	Naši možje in fantje	Ljublj., Šp. Jakob	Koprivna
26 Nedelja	8. pob., Ana	Naše matere in deklea	Škofja Loka, kap.	Ljubno
27 Poned.	Pantaleon, muč.	Misijonarji in njih verniki	Vogel	S. Frančišek K.
28 Torek	Viktor, pap., muč.	Poklici (duhov., redov., mis.)	Ljublj., Leončič	Rosulje
29 Sreda	Marta, devica	Trpeči in preganjani	Tržič, dekl. dom	Solčava
30 Četrtek	Janez Bosko, spozn.	Baragov in Slomškov proces	Kostanjevica	Rečica
31 Petek	Ignacij Lojol., sp.	Družba Jezusova. Umrli	Ljubljana, jezuiti	Javorje

KARTUZIJSKI SAMOSTAN

Pleterje v Sloveniji (pod Gorjanci) sprejme dva ali tri kandidate za duhovniški stan med 20. in 35. letom, ki se želijo posvetiti posebni službi božji in lepi, zdravi prirodi. Zahteva se najmanj 6 razredov gimnazije. Sprejema tudi brate laike med 18. in 35. letom. Za izobrazbo zadostuje osnovna šola.

Podrobnejše navodilo daje Kartuzija Pleterje, pošta Št. Jernej, Dravska banovina.

Ljubljana

Komenskega ul. 4

Telefon št. 3623

Dr. Franc Dergane

leč-primarij kirurg. odd. v p.

Ordinira: 11.—1.

Skrivnost Marijine matere

Sv. Ana: 26. julija.

Spominom bridkim komaj se umičem.
Ko bil je v templju svečenik Elkana,
doma za svetim Sionskim je gričem
sedela sama v solzah žena Ana.

Prišla je dekla s psotko kakor z bičem...
Dogodba ti je, Miriam, že znana — — —
Tako z očetom tvojim kot z Elkano
in z materjo je bilo kakor z Ano.

»Na dele tri naj se deli lastnina!«
dejal je oče: »Prvi del nesiva
Jeruzalemu! Druga gre tretjina
ubogim bratom! Tretji del pustiva
za naju! Bodi nama skrb edina:
Usmiljenje ne sme, dokler živiva,
izginiti iz najinega hrama,
in Bog v nebesih bo usmiljen z nama!«

V Jeruzalem sva v tempelj dar prinesla,
da bi deležna bila blagoslova.
Duhovnik reče: »Spomnimo se gesla:
Ni treba ladji bati se valova,
dokler se krépmo sučejo ji vesla.
Daritev verno nágradi Jehóva;
nad njo se bodo, govore preroki,
razlili božje milosti potoki.«

Pogledal Bog je najino daritev,
poplačal v tebi najino trpljenje.
»Ne bo življenja težka mi ločitev,«
dejal je oče: »Jutranje vstajenje
v otroku vidim. Radostno spolnitev
pognalo mi je davno hrepenenje.
Gospod naj v miru moje dneve skléne
in v raju hčere pot mi razodéne!«

Tvoj pot razkril se materi je v sanji.
Na dve se veji steblo mi razvije;
ovije v hipu cvet in sad se nanji;
na prvi cvet, na drugi sad zaklije.
Zamislila sem uri se tedanji.
Skrivnost se danes, Miriam, razkrije.
Ta Cvet si ti! Kaj Sad bo tvoj? Vsevedni
naj pódeli, da bomo vsi ga vredni!

Kot deklica sem čula v svetem hramu:
Mogočno Ženo Bog je zagotovil
z mogočnim Sinom davnemu Adámu;
obljubo svojo sveto je obnovil
na darovanja gori Abrahamu.
Prihod Device nas bo blagoslovil.
Ni daleč več. Ti bodi dekla njena!
To, hčerka, moja želja je iskrena.

S. S.

Orožje v duhovnem boju

Morda ga ni bilo časa, ko bi bila svetovna razstava katoliškega tiska bolj umestna in potrebna, kot prav v dneh, ki jih doživljamo. Nahajamo se sredi borbe z drznim brezboštvom, ki ima svoja glavna legla in kotišča v ruski sovjetskiji, pripravlja si pa tla povsod, kjerkoli so socialne nepravilike bolj občutne in je versko življenje bolj razdrapano. Pod vplivom ruskega komunizma se ustanavljajo brezbožne celice že v Franciji, na Češkoslovaškem in drugod. Dočim brezbožneži — ki brez njih nikoli ni bilo — poprej še z imenom niso upali na dan, imajo danes drznost, da sklicujejo javne sestanke, shode, da snujejo društva, razširjajo brezbožni tisk in da očitno napovedujejo boj Cerkvi in — kar je grozno slišati — Bogu samemu. Sedaj prihaja glas, da hoče ruska sovjetskija sklicati svetovni kongres brezbožnikov in povabiti nanj zastopnike vseh držav ter tako ustvariti nove kroge brezbožnih apostolov in nove pobornike svetovne revolucije.

Točno in jasno sliko sedanjega stanja nam je podal dnevnik »Slovenec« v petek pred binkošti. Zapisal je med drugim pod naslovom »Katoličani« tudi naslednje krepke besede:

»Težko kdaj v cerkveni zgodovini je bilo stanje božjega kraljestva med nami tako resno in ogroženo kakor v naših dneh. Medtem ko nastopa staro poganstvo z novo propagando, a mohamedanstvo tako rapidno napreduje, da grozi katolištvo skoraj prekositi — dviga novo poganstvo vedno drznejše svojo glavo, propaganda brezbožnosti pa divja čimdalje bolj po vseh delih sveta, šteje že mnogo milijonov pripadnikov in ne namerava nič manj kakor vero v Boga na vsem svetu zatreti. Vnel se je boj na življenje in smrt med kraljestvom satanovim in kraljestvom božjim. Človek — uboga reva — je napovedal svojemu Stvarniku in Gospodu vojno do uničenja. »Zgrozite se nad tem, nebesa; ve moči nebeske, žalujte močno!« Ali je svet, odkar stoji, že videl kaj takega? Vse sile pekla so sproščene...

In kaj storimo mi katoličani proti temu strašnemu navalu pekla? Ali ne moremo tega vrenja vse preveč mirno? Kam naj to vodi, če bo nevera vedno dalje napredovala? Če se bodo peklenski nameni brezbožnikov, ki so si docela svesti svoje zmage, posrečili?... Svetu preti nevarnost ogromnega obsega...«

Najbolj bridko zadene vernega človeka zlasti, ko sliši, da se žalostni primeri brezboštva pojavljajo že na srednji šoli. Tako beremo, da je imelo dijaško društvo »Ljudevit Gaj« v Šibeniku dne 17. maja t. l. na ondotni gimnaziji sestanek, ki se ga je udeležilo do 30 dijakov in dijakinj iz višjih razredov. Imeli so govore o narodnem socializmu, o »psihoanalizi« — z veliko nejasnostjo in zmedo pojmov. Nato pa je neki dijak — ne da bi bil priglasičen — jel govoriti proti bivanju Boga in smešiti božjo previdnost ter potrebo molitve. Ta mladi »Stalinovec« je bil tako drzen, da je svojo »modrost« usiljeval tovarišem vpričo profesorja domačega zavoda, ki je bil tudi navzoč.

To so dejstva, ki pričajo, kakšne sado ve rodi ruski komunizem že med mladino po srednjih šolah.

Če imamo vse to pred očmi, bomo pač bolje razumeli, zakaj je bila s tolikimi žrtvami prav sedaj osnovana v Rimu svetovna razstava katoliškega tiska. Katoliški tisk je namreč mogočno orožje v brambi proti brezbožnemu navalu združenih sovražnikov svete Cerkve. Sveti oče Pij XI. želi doseči, da bi krščanski narodi tekmovali zlasti na tem polju in z dobrim tiskom širili resnico, preprečevali pa zmote in rovarjenje služabnikov satanovih na zemlji.

Zdravega pouka nam je danes bolj potreba kot kdaj. Zdi se, da jih je prav mnogo, ki se ne zavedajo resnosti časa in imajo vsa svarila pred brezbožnostno propagando le za prazno strašilo. Dobe se sicer pošteni ljudje, ki govore celo s priznanjem o sovjetskem komunizmu. Kako to? Zato, ker niso pravilno poučeni, ker pobirajo svoje znanje iz kalnih in z lažjo prepojenih virov.

Vprašamo samo: Ali je že kdo, ki je sam okušal sedanje suženjstvo v sovjetski Rusiji, pohvalno govoril o ondotni strahovladi, o ondotnem bednem življenju? Tem, ki sanjajo o »paradižu« v Rusiji ali pa v Mehiki, je že marsikdo, ki se mu je posrečilo uiti v inozemstvo, svetoval, naj gredo pod sovjetsko kopito vsaj za nekaj tednov, pa bodo ozdravljeni.

Vprašamo dalje: Ali je to paradiž, če je razdejan zakon in so razrušene družinske vezi? Ali je to sreča, če otroci ne poznajo ljubezni roditeljev, če se mladina — podivjana in pohujšana — potika okrog in dorašča brez reda, brez vzgoje, brez Bo-

ga? Ali je to obljubljen dežela, kjer ljudje ne poznajo več smeha, kjer ne upajo spregovoriti svobodno, ker so za vsako nevšečno izjavo v nevarnosti, da dobe delež sibirskih strahot in počasne smrti ob stradanju in mrazu? Ali je to plačilo za trdo delo, da ljudje s krušnimi kartami čakajo na pičlo odmerjeno slabo prehrano in da jim vsega primanjkuje?

Pa to bi se končno še preneslo. Kar je najhujše, je to: Ruskemu narodu so židovski trinogi sovjetije uničili praznike, vzeli in porušili skoraj vse cerkve, oropali svobodo, pregnali duhovnike, odvzeli vire notranje tolažbe. To naj premisli, kdor še ni vedel, da je sedanje življenje pod ruskim komunizmom hujše kot suženjstvo. Na Ruskem vlada državni kapitalizem, ki je brez Boga, zato pa tudi brez ljubezni, brez pravičnosti, brez usmiljenja. Sveto pismo govori o antikristu, ki bo hotel uničiti vero in povzročiti razdejanje. V listu sv. Pavla Tesaloničanom (II Tes 2, 4) beremo: »Na noben način naj vas nihče ne premoti; kajti poprej mora priti odpad (od vere) in se razodeti človek greha, sin pogube (antikrist), ki bo nasprotoval in se bo vzdigoval čez vse, kar se imenuje Bog ali se kot božje časti...«

Ali strahotno početje židovskega sovjetizma, ki se pojavlja kot brezbožni, divji in krvavi komunizem tudi v Mehiki, na Španskem in drugod, ne priča dovolj, da antikrist zares že dviga svojo glavo?!

Toda, ali naj ob tej ugotovitvi samo tarnamo in tožimo? Sveti oče Pij XI. zadnji čas v vseh svojih nagovorih na številne skupine romarjev neprestano priporoča molitev za rešitev sveta. Če hočemo v borbi zoper brezbožnike biti zmagoviti, je »prvi pogoj molitev, drugi zopet molitev in tretji prav tako molitev«. Namestnik Kristusov na zemlji porabi tudi vsako priliko, da opozarja vse dobro misleče na pretečo nevarnost, na snovanje brezbožnih celic in na podtalno zastrupljanje po sovjetskem tisku in brezbožni propagandi. Tudi 12. maja t. l., ko je papež Pij XI. slovesno odprl prostore svetovne razstave katoliškega tiska, je s krepkim podarkom kazal na komunizem kot največjo nevarnost sedanjega časa: »Prva in največja in najslošnejša nevarnost je brez dvoma komunizem v vseh oblikah in stopnjah. Komunizem ogrožava vse in napada vse očitno, ali pa kuje podtalne načrte

zoper vse: zoper čast posameznika, zoper zdravje družine, zoper red in varnost državljanske družbe, predvsem pa zoper vero, ko očitno in organizirano zavrača in napada Boga, posebno pa zoper katoliško vero in katoliško Cerkev... Velika in vseobsegajoča nevarnost, splošna nevarnost! Ta borba brezbožnikov se neprestano in brez olepšave razglaša, zahteva, neti, pospešuje in z agilno propagando širi, ne da bi se štedilo z denarjem...«

Nasproti tej organizirani sili moramo katoličani postaviti drugo velemoč. Nujno potrebna je združitev katoličanov vsega sveta. Na noge mora skupna sveta armada! Podlaga za to združenje je že postavljena, in sicer v svetovni organizaciji »REGNUM CHRISTI« — kraljestvo Kristusovo. Ta ustanova je šele na početku, pa je vendar že imela doslej štiri kongrese. Prihodnji kongresi pa bodo rastle in se razvile v močnejše manifestacijske zборе, ki se bo na njih urejevala bramba svete Cerkve in katolištva. Skupno svetovno glasilo bo vez, ki bo spajala vso to močno brambo. Za nas je še posebno razveseljivo dejstvo, da ima ta svetovna organizacija svoj sedež zaenkrat v Ljubljani. Pokroviteljstvo so prevzeli poljski primas in kardinal Hlond, dunajski kardinal dr. Innitzer in kardinal v Parizu: Lepicier.

»Podajmo si roke« — tako beremo v zgoraj omenjenem oklicu, priobčenem v »Slovincu« in že prej v rimskem listu »Osservatore Romano« — »od dežele do dežele, da tesno povezani s papežem z združenimi močmi zmagovito vodimo sveto križarsko vojsko za kraljestvo Kristusovo na zemlji! Tudi vsa druga prizadevanja sv. očeta hočemo združeni krepko podpirati in pospeševati: v prvi vrsti kričeče potrebno socialno pravičnost. Da, »odločno in brez odloga«, kakor nas pozivlja v okrožnici »Quadragesimo anno«, hočemo na celi črti delati za to propagando: razgibati močno ljudsko gibanje za nov krščanski družabni red, da se odvrne strašna človeštvu preteča propast!

Nazaj h Kristusu! In za Kristusom! Blago in kri za Kristusa, Odrešenika človeštva! V nikomer drugem ni človeškemu rodu rešitev. Ta klic se mora razlegati po vsem svetu.«

A. Č.

ISKRE

Žalostno je, če smo osamljeni, a vendar nismo nikdar sami.

Kolikor grehov storiš, toliko tiranov imaš nad seboj.

Blagor čistim

7. Še nekaj nevarnosti.

Nečista strast ima svoj sedež v telesu. Telo je uporno zoper duha, zoper pravo spoznanje in zoper ukaz volje. Zato je umljivo, da je med posebnimi nevarnostmi glede čistosti treba v prvi vrsti omeniti:

I. pretirano gojenje telesa.

Človek, ki pretirano ceni in išče n. pr. užitke jedi in pijače, udobnost postelje, mehkužno obleko itd., daje s tem telesu preveliko oblast. Tak bo glede čistosti navadno imel večje težave. Zato je Kristus tako priporočal post in zato Cerkev že od prvih časov svetuje post onim, ki imajo večje nagnjenje k nečistosti. Hrana se uživa po pameti, ne kakor jo žival.

Pri vzgoji je treba vedeti: ako starši kakega otroka razvadijo na slaščice, bo ta otrok kot fant ali kot dekle imel hujše boje za čistost, ker je telesnost razvajena, volja si pa že od detinstva ni znala odreči. Vzgojna skušnja to pravi. Prav iz tega vzroka svari vzgoja tudi pred gizdavostjo.

II. Prevelika čustvenost.

Poleg uma in volje je Stvarnik naši duši dal tudi čustva. Nekateri narodi in nekateri ljudje so bolj čustveni ko drugi; ženske na splošno bolj ko moški. Čustva nam lahko zelo veliko pomagajo; v njih se duša razžari in ogreje, da gre navdušeno v boj zoper zlo in na delo za dobro. V močnem čustvu pozabimo nase in se docela damo za dobro stvar. Ako bi morali šele hladno modrovati, bi toliko ne zmogli.

Prevelika čustvenost ali sentimentalnost je pa človeku lahko škodljiva. Skuša ga zanesti v bajno deželo neresnične sanjivosti; plavanje v čustvenosti mu jemlje resnih smernic; čolnič njegovega življenja je na nestalnih valovih, ki ga lahko treščijo ob skale in potope v čutne in grešne užitke. Moder človek se ne bo vdajal trenutnemu čustvu in razpoloženju. Ne bo zdaj dobre, zdaj slabe volje; ne bo muhast, zdaj razigran, zdaj mehko ganjen, zdaj zopet razdražen. Čustva je treba imeti v brzdi. Človek se mora znati posmiejati samemu sebi, kadar začuti, da mu srce preveč govori. Večkrat naredimo prav nasprotno temu, kakor pa nas nagiblje razpoloženje!

Preveč čustven človek ima navadno manj razvito voljo; le bolj želi, le rad bi; do resnega sklepa in do njega izvršitve pa

ne pride. Podoben je vojaku na sliki, ki ima sabljo neprenehoma junaško zamahnjeno, useka pa nikoli ne z njo.

Pravilo bodi: potrudi se za toplo srce, obenem pa za hladno pamet. Iz srca se ne sme kaditi v možgane. Naša duševnost bi naj bila kakor gorsko jezero: globoko, a mirno in svetlo.

S preveliko čustvenostjo je v nevarni zvezi telesna čutnost, ki vodi v telesne zablode.

III. Dolgčas in zagrenjenost.

Nekateri odrastli zato padajo v zablode, ker si domišljajo, da jim življenje ne nudi dovolj veselja. Na dom estila si torej iščejo.

Kako so v zmoti, smo že poudarjali. Pravo veselje je le tam, kjer je v duši sončno in mirno. Pravo veselje je šele sad dušne urejenosti, ko duša vlada nad telesom. Greh prinaša žalost in nesrečo, za kratko omamo pride mučno iztrenjenje, ko duša zajoka v svojem ponižanju in osramočenju.

Krščanska odpoved vелеva: Če kdo ne zataji samega sebe, ne more za Kristusom. S to samoodpovedjo je združeno veselje. Krščanstvo oznanja odpoved, a z njo širi veselje. Greh pa obeta veselje, toda širi nesrečo in življenjski gnus. Zato velja: ako je kje na svetu veselje, je v čistem srcu.

Odpoved zopet obudi in osveži misli, ne more jih pa obuditi in osvežiti greh. Greh je sin teme in prokletstva, zato gre za njim tema v dušo.

Polagoma se moramo vzgojiti, da po vseh udarcih usode in po vseh nesrečah življenja ohranimo bistro oko za vse, kar vendarle še imamo in kar nam je Bog dal. Ne imejmo oči uprtih predvsem v svojo nesrečo, marveč v srečo, ki vendarle gre še z nami. Morda nas mnogo ljudi prav takrat za srečne šteje in zavida, ko se sami čutimo najbolj nesrečne, ker gledamo samo slabe strani svojega življenja. Noben ni vedno srečen, noben pa tudi ni vedno nesrečen. Sreča in nesreča se menjavata v našem življenju, kakor se na nebu vedrina in oblačnost. Ob času poizkušnje potrpežljivo čakajmo Gospoda, ki bo zopet izgladil našo življenjsko pot.

IV. Moda.

To poglavje je namenjeno ženskim čitateljem.

Moda izvira iz prirojene želje, ki jo ženska ima v globini duše, da bi vzbudila in ohranjala pozornost nase ter ugajala. Ženska si življenjskega tovariša ne gre iskat, ampak čaka nanj. Težnja ženstva po pozornosti in ugajanju je že v pradednini vzbudila modo z njenimi neprestanimi menjavami.

Vzgojitelj bi naj gojenki dopovedal, da je notranja lepota prvo. Ako ugaja Bogu, je lepa. Tudi vsak pameten ženin bo iskal nevesto predvsem ne zaradi njene obleke ali malo pomembne zunanje malenkosti, ampak po zlahtnosti srca, da mu bo dobra, ljubeča in požrtvovalna življenjska družica in prijateljica, otrokom pa modra, krepkostna, skrbna in vešča mati in vzgojiteljica.

Dekle naj bo vedno okusno oblečena. Obleka nima samo naloge, da pokriva telo, ampak je tudi nekaj izraz duše. Obleka pove, ali je njena nosilka resna in sramežljiva, ali pa je lahkomišeln. Obleka ne sme poudarjati telesa in tajiti duše. Duševnost marveč mora prosevati skozi dostojno, okusno obleko. Obleka naj bi telesu jemala videz živalskega in ga poduhovljala.

Vsaka ženska naj bi imela čut sramežljivosti tudi glede obleke. Poštena ženska se mora znati smehljaje upreti nasilju mode; kajti sedanja moda večkrat hoče telesnost bolj poudarjati ko pa zakrivati. Kadar pa telesnost obenem zakriva in poudarja, hoče s tem še bolj učinkovati; takrat izrablja domišljijo.

O tem, kaj je primerno in dostojno, naj ne odloča splošnost mode, ne šivilja s svojimi zadnjimi vzorci, ampak čut sramežljivosti, zavest odgovornosti do drugih, plemenit ponos, ki ne drvi brezumno za drugimi, in zdrav okus.

V. Ples.

O plesu se ne da izreči splošno veljavna sodba. Ista vrsta plesa je lahko bolj ali manj nevarna, kakršno je mišljenje plesalčeve ali na kakršnem kraju in ob kakršnem času se ples vrši. Nekateri narodi imajo zelo dostojne plese, južnoslovansko kólo je nekaj prav resnega. Tudi marsikje drugod imajo nedolžne domače plese, drugi narodi pa zopet močno nedostojne, n. pr. zamorci.

Današnji moderni plesi skoro vsi posnemajo in izražajo čutno vabljenje. Moški zalezuje in vabi, plesalka privoli, nato se medsebojno veselita ljubimkanja in začasne lasti. To moderni plesi simbolično izražajo. Zato so že

po svoji vsebini nenravni. So pa tudi taki, ki čutnega uživanja niti več posnemajo ne, marveč ga že kar vsebujejo.

Morda se dobi kakšno preprosto bitje, ki tega izražanja res prav nič ne razume in gre samo zato na ples, da bi bila iskana in upoštevana. Prej ali slej pa tudi ona mora spregledati. Tako tesna medsebojna bližina dveh mladih ljudi, ko je v tisti dobi telesna sla najjačja; objetje; razgaljenost, ki poudarja telesne oblike ter jih izpostavlja očem in željam; glasba, mnogokrat vreščeča, vzeta od črncev, ki so znani po svojem nagnjenju k čutnosti; vonji, med njimi tudi vonj telesnosti; morda še alkohol, ki vzburi kri, vzbudi čutnost ter zamagluje razum — ali ne pove to dovolj? Ali je v tem naštevanju kaj pretiravanja?

Ce je kje nekaj družinski ples; če je zraven nadzorstvo resnih in pametnih staršev (žal pa, da se ne more o vseh to reči, marveč nekateri smatrajo za svojo poglavitno nalogo, da svojo hčer čimprej komu navesijo, kakorkoli že, da gre le od doma); tedaj se te nevarnosti deloma zmanjšajo. Ali se pa popolnoma odstranijo, se da težko trditi. Miki plesa so preudarjeno odbrani, odtod njih privlačnost.

Dekletom, ki so godne za možitev, je treba pripomniti: na plesišču se malokdaj dobi dober ženin. Najboljše reči se ne ponujajo na trgu. Tudi najboljši fantje in najboljša dekleta ne na plesiščih.

Čudno bi bilo videti hčer tako v rokah moškega, recimo kje zunaj plesišča. Pa saj plesišče in godba ne moreta narediti dobrega iz nečesa, kar je nevarno. Nasprotno: plesišče s svojo opojno glasbo in z vsemi drugimi spremljajočimi okolnostmi nevarnost še zveča. V plesalcu in plesalki zagori isti ogenj čutnosti. Kaj bo potem zmogla trohica razuma, ki morda še ostane? Ali ni kakor kapljica vode na razbeljeno železo, brez moči in vpliva?

Jezus je pa določno dejal: »Vsak, kdor gleda žensko, da jo poželj, je že prešuštvov al z njo v svojem srcu« (Mt 5. 28). Tako Jezus sodi o te vrste nevarnostih; on, ki ima besede večnega življenja; on, ki je Luč, pred katero mora žalostno ugasniti vsak ogorek, ki zasmraja ozračje z drugačnimi nazori in z nasprotno trditvijo. Nečista misel ali želja je smrtni greh, ako jo kdo prikljče prostovoljno ali ako se mu je sama javila, on pa privoli vanjo.

Kdor ljubi nevarnost, se v njej pogubi.

Dr. Fr. Jaklič.

Duhovna izložba za Katoliško akcijo

(Dalje.)

Narava. Človeška narava je dobra in sveta, oznanjajo novodobni pogani; človeška narava je slaba in pokvarjena, je trdil Luter in njegov protestantski krog. Oboje je napačno in pretirano. Človek ni: ne angel ne satan. Globoko pod angele ga je ponižal izvirni greh in visoko nad satanom ga je povišal Kristus. Ne glejmo človeka le od dobre strani, ker posledice Adamovega greha nas še vedno in povsod spremljajo. Ne smemo pa tudi biti črnovidci, ker Kristusova milost more in hoče v nas premagati postavbo greha. Katoliška Cerkev ima edina zdrave, resnične, popolne in neskaljene smernice za življenje. Milost se sklana k naravi.

Narodnost. Cerkev ne zametuje narodnosti. Gospodova zapoved: »Ljubi bližnjega kakor samega sebe!« zadeva posameznika kakor posamezen narod. Enako tudi Gospodovo navodilo: »Vse, kar hočete, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim.« Kakor za vsakega človeka, tako so tudi za vsak narod postavljene meje, ki čeznje ne sme na škodo drugim. Sebičnost in samoljubje je izrodek človeštva, naj se že kaže v posamezniku ali v posameznem narodu. Cerkev je najmočnejša braniteljica prave in zdrave narodnosti, ker ji je pri srcu časni in večni blagor vseh narodov. Toda blagor narodov je, uči Cerkev, vselej in povsod v nevarnosti, kadar in kjer se zapostavlja Bog in božja čast. Cerkev je miroljubna in je zavzeta za pacifizem (pomirjenje), toda za pravičen pacifizem, ki ne izključuje nobenega naroda od mirnega obstoja in napredka.

Nedelja. Odkod tolika gospodarska kriza in kako bi jo izdatno omilili? Odgovor je v obilni meri združen s posvečevanjem Gospodovega dne. Nedelja, se je reklo v davnih časih, je ljudska sončna najemnina, ki smo zanjo hvalo dolžni samo Bogu in soncu. Kjer ni nedelje, ni več Boga, ni več sonca. Nedeljsko delo množi revščino in brezposelnost. Pravijo, da so temu

krivi tudi stroji, ker opravljajo desetkratno in stokratno delo namesto človeka. So krivi, so; stroji so veliki sokrivci, ker prav oni so denarnemu pohlepu več ko preveč žrtvovali posvečevanje nedelj in praznikov. »Kdor nedelje ne časti, blagoslova vreden ni!« se glasi Slomškovo zatrdilo. Kdor hoče najti srečo, naj je ne išče samo v delavnikih z marljivim delom, ampak tudi v nedeljah z bogoljubnim duhom in mirom. Duša je žejna nedeljskega duha in telo je željno nedeljskega miru.

Obhajilo. Kdor je videl Zevsov kip v Olimpiji, so rekli Grki, ne more biti nikoli več popolnoma nesrečen. Tako bi mogli mi reči o njem, ki je prejel sv. obhajilo. Toda teh in takih občutkov si ne moremo dati sami. Sveti Duh jih deli. »On, ki veje, kjer hoče« (Jan 3, 8). Naposled pri sv. obhajilu ne gre za občutke, čeprav ga nam cerkvena molitev označuje kot zakrament, »ki ima vso sladkost v sebi«. Pri sv. obhajilu gre predvsem za Gospodovo željo in zapoved: »Vzemite in jejte! Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.« Življenje, to je glavno! »Jaz sem vse storil,« je dejal župnik sv. Janez Vianej ob koncu svojega življenja, »da bi moje pridobil za pogostno sv. obhajilo. Ko bi bili mene poslušali, bi postali vsi svetniki.« Velikokrat je s solzami v očeh obhajal može, tako tolažilna je bila zanj obhajilna služba za može in mladeniče. »Dokler mož in mladeničev ne privabim k obhajilni mizi,« si je rekel, »nisem napravil evharističnemu Zveličarju največjega veselja.« — Kmalu bo minulo 11 let, odkar se v kolodv. čakalnici v Monakovem daruje dvakrat sv. maša za izletnike. Prvikrat ob 2.20, drugikrat ob 6.35; obakrat s petjem in s kratkim nagovorom in — s svetim obhajilom. Prvo leto je bilo vsega skupaj 13.797 obiskovalcev in 820 obhajil, predzadnje leto: 171.562 obiskovalcev in 4632 obhajil. Izletniki, kaj pravite?

A. V. M.

Nekaj misli o starih krstnih knjigah

3. Veliko število otrok.

Tiste čase, pred 200, 300 leti, je bilo čisto običajno, da je bilo po družinah veliko otrok. Družina z 8, 10, 14 otroki — to ni bilo prav nič nenavadnega. Kdaj pa je bilo tako? Tedaj,

ko so se naši verni predniki zavedali, da je zakon nekaj božjega in svetega; tedaj, ko so se zavedali, da zakon po božji zamisli dajaj novih častilcev in častilk božjih; tedaj, ko so se zavedali,

da so starši otrokom na mestniki božji — kolikokrat so pri vzgoji to otrokom ponavljali! — pa tudi, da je vsak otrok — božji otrok; tedaj, ko so se v živi veri zavedali, da jim zakon nalaga velike dolžnosti do Boga; tedaj, ko so iskali in tudi dosegali notranjo uteho in srečo v zavesti, da so te dolžnosti tudi vršili — in še en tedaj: tedaj, ko je Bog krščanske zakone tudi blagoslavljal, blagoslavljal tudi s pozemeljskimi dobrinami.

In danes? Ne več v vršenju dolžnosti, marveč v zabavah, v čutni opojnosti, v leni zločnosti se išče sreča. Dà, zakaj danes toliko šumnih in prešernih zabav? Zato, da bi ljudje v bučnem čutnem veselju prepili krik srca, ki je neutolažljivo zavoljo praznote v duši.

Najnavadnejši izgovor, zakaj je po naših družinah vedno pičlejše število otrok, je danes ta, češ da jih v teh hudih časih ni moči več prerediti. Čujte! Ob in po 30 letni vojski (1618—1648) so naše dežele zavoljo ogromnih dajatev za vojsko in vojaštvo strašno obubožale. Veliko tedanjih fantov in mož se je dalo samo zato sprejeti med vojake, ker so upali, da jih bo preredita vojska, ker jih domačija ni mogla. In vendar tudi tedaj — kljub velikanski gospodarski stiski — veliko število otrok!

Saj je jasno in z golimi očmi vidno, da je danes res huda za denar in za življenje. So pa še drugačni bratci med nami — in ni jih malo! — ki zlorabo zakona zagovarjajo z izgovorom: »Kdo bo pa otroke redil!« Seveda, če hočemo sami sebe tako »prerediti«, da bomo vsako nedeljo imeli še zadosti za gostilno — in zadosti je šele tedaj, ko je človek prav pošteno natrkan! — po mestih za kino, za čim lepšo moderno obleko, za šport — potlej seveda taka samogoltna oče in mati nimata prehrane, obleke in preskrbe za več otrok. Včasih je kak samopaš pognal po grlu ali drugače zapravljal premoženje svojih živih otrok, dandanes pa se zapravlja pogosto življenje otrok, da se ne morejo roditi. Modernemu možu, moderni ženi — nereditko dandanes že novoporočencema! — je danes pogosto prvo in zadnje: »Da le jaz zadovoljim pohlep po čutnih dobrinah, po čutnem uživanju — mar so mi potlej otroci, ali so ali jih ni«, to se pravi: »Da bom le jaz sit in kar le mogoče sit počutnih užitkov, kaj me potlej briga pet, osem, deset duš, ki zavoljo moje živalske samogoltnosti ne bodo nikoli rojene in ne bodo nikoli uživale večne blaženosti pri Bogu v svetih nebesih.« Saj je skoraj bogokletstvo, če se taki živali reče še »kristjan«.

In kako boste mogli prenesti grozeče oči in razsrjeni obraz večnega Sodnika — vidva,

stari oče in mati, vi, strici in tete in drugi domači, če zbadate in s pikrimi opazkami napolnate mlada dva, češ, že spet otrok, pa le čemu jih je še treba; — vi, sosedje, sorodniki in znanci, ki zasmehujete take matere, češ da so neumne; — vi, hišni posestniki, ki nečete dajati stanovanja družinam z velikim številom otrok; — ve, brezbožne babice, vi, s slepoto udarjeni zdravniki, ki naravnost morite še nerojeno življenje; — ve, mater morilke, ki to zahtevate! Kako se bodo tedaj vaši »modri«, »edino pametni«, »znanstveni« razlogi razkadili v prazen nič in kako boste tedaj občutili nad seboj vso strašno težo svoje krivde in težo večne zapovedi neskončno svetega in pravičnega Boga, zapovedi: »Ne ubijaj!«

Kako je že rekla tista Francozinja? »Pri nas v Franciji znamo vedno kaj boljšega, kot je vršitev dolžnosti.« Dà, dà, zato pa pada pri njih število zibelk in raste, grozno raste število — rakev!

Žalostna pomlad za jablano, če požene iz nje samo malo bolnega zelenja, samo par cvetov! Taka jablana je družina, v kateri je po krivdi staršev — naglašam: če po krivdi staršev — samo par otrok! Starši, morebiti bodo vaši otroci boljši od vas — kako boste mogli prenesti njih boleče vprašanje: »Ata, mama, zakaj nas pa pri nas ni bilo več? Kako lepo bi bilo, če nas bi bilo več bratov in sestrá!«

Joj, kako vse to boli, boli vsakega poštenega in pametnega človeka, boli pa zlasti — Jezusovo Srce! Pada število svetih zakonov, grozno pa se množi število vlačugarskih zakonov, kakor je imenoval sveti Avguštin v razdobju med poganstvom in krščanstvom tiste zakone, ki z grehi in zločini omejujejo število otrok.

4. Nekdanji dušni pastirji.

Dà, še nekaj: dušni pastirji, ki so pisali te stare krstne knjige in ki so pasli duše naših prednikov pred 200, 300 leti! Izpočetka, ko začne kak dušni pastir vpisovati imena krščencev, njih staršev in botrov itd., je njegova pisava krepka, zaokrožena, čitljiva. Kar nekako sama od sebe stopi človeku pred domišljijo podoba takega dušnega pastirja: krepak je, zdrav, poln življenja, poln veselja do dela v Gospodovem vinogradu in poln požrtvovalnosti za duše, ki so mu izročene.

Toda čez 20, 30, 40 let pisava ni več lepa in krepka. Kar pozna se: tako piše utrujen delavec, utrujen popotni človek. Vidi se — je sicer še prejšnji podobna pisava, ali to piše nemočna, vela, tresoča se roka. In zopet nam stopi pred duha slika onemoglega: dušnopa-

stirska služba mu je vzela skoraj vse življenjske moči: zdravje, mladost, krepka moška leta — vse to je minilo. In nekega dne zmanjka te pisave, ni je več; mesto njegove pa se pokazuje pisava novega dušnega pastirja, krepka, zaokrožena, z vsemi znamenji polnosti življenja, kakor je bila pred 20, 30, 40 leti pisava njegovega prednika. Zopet, če smemo tako reči, nov rod dušnih pastirjev: prejšnjim je potekel delovni dan njih življenja, nekako tako, kakor smo zgoraj rekli, da se kakih štirikrat vsakih 100 let ponovi cvetna doba po družinah.

In tega ostarelega dušnega pastirja — bolje: samo telo tega duhovnika — so odnesli iz duhovniške hiše in ga vsejali v brazdo božje njive. In ljubi Bog ve natanko in bo vedel čez sto let in čez tisoč let in do sodnega dne, kam so ga položili. Dušo pa je vzel ta ljubi Bog k sebi in jo sodil po postavi, ki jo je sam dal in nam razodel: »Tisti, ki jih mnogo poučujejo v pravičnosti, se bodo svetili kakor zvezde na vse večne čase« (Dan 12, 13);

in drugi božji pravdorek za duhovnika se glasi (Mt 25, 23): »Prav, dobri in zvesti služabniki, v malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil: pojdi v veselje svojega gospoda;«

in če je bil morda kakor njegov božji Učitelj in Vzornik preganjan, sovražen, križan »zavoljo pravičnosti«, velja o njem že vnaprej napovedani Kristusov pravdorek (Mt 5, 10): »Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani, zakaj njih je nebeško kraljestvo;«

in ker je ta dušni pastir hranil sebe in druge z angelskim kruhom, se bo in se je že izpolnil nad njim nadaljnji Kristusov pravdorek (Jan 6, 54): »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.«

In ko bodo zapihale blage sape večne pomladi, ko bodo angelski glasovi nad izumrlo zemljo klicali vse k vstajenju, tedaj bo prišlo življenje v vsejani človeški prah, tedaj bo poglalo iz zemlje čudovito, nadnaravno zelenje in cvetje: tu beli limbarji deviških duš in svetih spoznavalcev, tam dehteče rože ljubezni in mučeništva, tam zopet v nebeškem sijaju in z nebeškim vonjem cvetoča vijolica »nezna-nega svetnika«, vse v svatovski obleki, vsepovsod nebeške »narodne noše«, ki jih je stakla in ukrojila božja milost in neutrudno prizadevanje ljudi, »ki so prišli iz velike bridkosti ter oprali svoja oblačila in jih očistili s krvjo Jagnjetovo« (Raz 7, 14). In tedaj, ko se bo pri vstalih pravičnih pokazala vsaka krepost v svoji posebni barvi in nebeški krasoti, tedaj bo prešinila ta čudovita pomlad tudi te naše pred 200, 300 leti živeče rodove in dušne pastirje z novim, krepkim in svežim življenjem, z večno mladostjo in nevenljivo lepoto. Segnili so križi z njihovih grobov, v prst so razpadla njihova telesa, razpadla do zadnje koščice, da ga ni več vidnega sledu za njimi, umrli so že davno sami vsi tisti, ki so jih kdaj pomnili — od vsega, kar so bili, so ostala samo njih imena, zapisana s staro, neokretno pisavo po starih krstnih in drugih župnijskih matičnih knjigah — nad njimi in nami pa sije kot zlata zvezda starodavna vera: »Vem, da moj Odrešenik živi in da bom poslednji dan vstal iz zemlje, in v svojem mesu bom gledal svojega Boga« (Job 19, 23), zvezda, ki pa je še bolj zablestela ob Jezusovih besedah (Jan 11, 25 in 26): »Jaz sem življenje in vstajenje. Kdor v mé veruje, bo živel, tudi če umrje; in kdorkoli živi in v mé veruje, vekomaj ne bo umrl...«

Dr. Ant. Zdešar C. M.

Iz vsakdanjega življenja

7. Notranja molitev.

Molitev ni igrača. Kako tesno nam je pri srcu, če je treba nenadoma stopiti pred sodnika, kaj šele pred ministra, pa recimo celo pred kralja samega! In vendar so vsi trije samo navadni ljudje, z dušo in s telesom, torej v tem oziru nič več ko mi drugi.

Kadar pa molimo, se z Bogom pogovarjamo; tako smo se v šolskih letih učili v katekizmu. Z Bogom pa lahko govorimo na več načinov. Ni treba, da bi vedno in vselej govorili samo z jezikom. Še nevarno je, da jezik preveč rabimo, ker potem postane molitev le vsakdanje žlobudranje in ropotanje.

»Ali še veš, ti Tona tam iz Podkraja, na koliko načinov lahko molimo?« je nenadoma zadelo vprašanje tisto Tono, ki ima malo lepo navado, da vedno in vedno najde kako opravilo, samo da ji ni treba poslušati naših pogovorov. Kakor strela iz jasnega jo je zadelo vprašanje in ni vedela, kako bi odgovorila. Pomoč je bila sicer takoj pri rokah, ali če je človek zmeden in zmešan, mu tudi taka pomoč ne pomaga dosti.

»No, pa jo ti reši, Lipovčeva, ki si njena teta,« je posegel voditelj, da se je voz polagoma pomaknil naprej. Saj veste, da bi

v dvorani nastal dolgčas, če bi samo molčali in drug drugega gledali.

»Molimo lahko na dva načina: ali samo po notranje, ali pa po notranje in po zunanje obenem.«

»Dobro si povedala, kar dobro. Ali bi pa znala tudi razložiti, kdaj molimo samo po notranje?«

To vprašanje je pa tudi Lipovčevi sapo zaprlo. Nič čudnega. Menda se je to zgodilo, ker se mi tega načina molitve premalo poslužujemo. Saj je kar lepo, če molimo na glas in se lepo drug z drugim ujemamo; toda treba je, da se tudi s tistim načinom molitve seznanimo, ki nas uči moliti brez besede, ko samo mislimo in nič ne govorimo.

»Kako naj pa nas potem Bog sliši?« je planila vmes Mihovčeva Reza.

Bilo je to eno izmed tistih številnih vprašanj, ko človek pač nekaj vpraša, da pogovor ne zastane, ali je vprašanje pametno ali ne, na to pa dosti ne pomisli.

»Vidiš, Reza, tole vprašanje si nam zastavila zato, ker premalo veš, kdo in kaj je Bog. Sicer smo taki siromaki vsi, da Boga premalo poznamo; vendar ne pade vsakemu tako vprašanje v glavo.«

»Saj dobro vem, da Bog je duh, ki nima telesa, ampak ima samo um in voljo.«

»Dobro, da to veš. Resnica pa je, da v Bogu preveč gledamo človeško podobo, zato govorimo, da Bog vidi, Bog sliši, Bog je žalosten, Bog je jezen in podobno. Toda Bog je duh, nima na sebi nič človeškega, njemu je mogoče dognati tudi to, kar mislimo in želimo. Sicer se tudi ljudje radi ponašajo, da berejo svojemu bližnjemu njegove želje z obraza, ali verjemite mi, da je človeško branje zelo nepopolno. Le Bogu je mogoče gledati v duše in v srca človeška. Zato pa tudi razume tisto molitev naših duš, ko mi ničesar ne govorimo, ampak samo svoje misli k Bogu dvigamo.«

»Ampak molitev brez besed mora pa vendarle pusta bitil« je zadonel med naša razmišljanja o Bogu vzklik Tončetove Ivane. »Jaz bi omagala od samega dolgega časa, če bi morala samo molče moliti.«

»Pa ne bo tako hudo, kakor se tebi sanja. Samo poskusiti je treba in znati je treba, potem pa že gre. Tako premišljevalno molitev lahko opravljaš kjerkoli, tudi med delom, tudi na cesti, tudi na potu v cerkev. In prav na tem potu bi bilo do-

Benetke

Obiskanje Marijino

Tizian

2. julija

bro, če bi notranja molitev prišla bolj do veljave. Kako lahko bi jo porabili za pripravo na sv. obhajilo!»

»Kdo nas bo pa učil moliti brez besed! To se vse tako čudno sliši. Prenerodno!«

»In vendar ni tako čudno in nerodno. Seveda, učiti se je treba. Mojster ni še nobeden padel izpod neba in tudi ne bo.«

Ko bi bile moje poslušalke kakor Kristusovi učenci, gotovo bi bil tistikrat slišal prošnjo: »Gospod, uči nas moliti!« Pa smo mi le preveč ljudje in premalo učenci Kristusovi, zato se nam zdi taka prošnja preponiževalna. Sram nas je prositi za duhovne dobrate. Potrebni in nepotrebni brezposelni oblezejo ves svet, gore in doline, da si nekaj priberajo, za duhovne dobrate pa ni zanimanja in ga ni, ali ga je vsaj premalo.

Skrivaj, kakor v Kristusovih časih tisti znani Nikodem, se je pobrigala za tako molitev Škrjančeva Neža. Pa se je precej tudi zanimala, če je taka molitev tudi z odpustki obdarovana. Povsod iščemo priboljškov, tudi pri molitvi. Če nam ni nekaj na-

Sveta Magdalena

Vasnevov

22. julija

(Čudovita duhovnost in usmerjenost v Boga)

vrženega, pa mislimo, da je molitev manj vredna. Zakaj se je neki poslužila Neža Nikodemove vloge? Ali svojim tovarišicam ni privoščila sadov notranje molitve, ali je je bilo sram? Ker smo dobrega srca in nočemo nikomur delati krivice, ostanimo pri mnenju, da se je Neža najbrž skrila v plašč napačne sramežljivosti, kakršne naša zemlja dosti in še preveč pozna. Napačen ponos nam brani, da raje tavamo v zmoti in nevednosti, kakor da bi hodili po varni stezi življenja.

»Podlaga (predmet) notranji molitvi,« tako smo Neži povedali, »je Bog in pa nje-

gove lastnosti. Če namreč veš in veruješ, da je Bog, da ta Bog vse vidi in vse ve, da je vsemogočen in povsod pričujoč in kar še drugega vemo o Bogu, nam ne bo težko začeti z notranjo molitvijo. Drugi pogoj je znanje in poznanje sv. pisma, pa tudi življenja Matere božje in nebeških svetnikov. In tretje bo, da znamo iz tega, kar premišljujemo, sestaviti vsaj nekaj prošenj.»

Naj podam Neži in drugim nekaj misli za notranjo molitev vsaj za mesec, ki ga bomo nastopili po prejemu tega Bogoljuba.

Precej prvi dan tega meseca je praznik presv. Rešnje krvi. V duhu se zamislim, kako je bilo pri zadnji večerji. Zgodba je znana in je ni treba ponavljati. Sklenimo to premišljevanje s prošnjo, da bi nam bilo dano, vselej vredno prejemati sv. Rešnje Telo, ali s prošnjo, da bi nam Bog poživil vero v resnično pričujočnost Jezusovo v najsvetejšem Zakramentu. Naslednjega dne se spominjamo, kako je Marija obiskala svojo sorodnico Elizabeto. Preberimo to zgodbo in jo potem premišljujmo. Kakor gledamo na odru našega društvenega doma igrati slike iz vsakdanjega človeškega življenja, tako se vrste pred našimi dušnimi očmi slike: Marija na poti k Elizabeti, njen prihod v hišo, pozdrav in blagrovanje Elizabetino, Marijin slavospjev in potem še Marijino bivanje v hiši dobre sorodnice. Prošnje se bodo kar vrstile: Bog naj nas spremlja na vseh naših potih, naši obiski naj vedno in vselej veljajo časti božji in ljubezni do bližnjega, in še in še.

Ustavimo se pri naših slovanskih bratih, sv. Cirilu in Metodu! Vemo, s kakšno vnemo sta delovala med Slovani. Vemo, koliko sta morala prestati obrekovanja in večkrat prehoditi dolgo pot v Rim; vse to sta storila iz ljubezni do Kristusa in do Slovanov. Kako hitro se ti bo vzbudila misel: Moj Bog, daj tudi meni vnemo za misijone. Ali: Apostola Ciril Metod, prosita za slovanski rod! Od sv. Cirila in Metoda ni daleč do našega Slomšeka in do naše in njegove narodne zadeve; prošnje ti bodo kar vrele, komaj jih boš krotil, zlasti če se boš bal, da bi v njih ne bil Bogu že kar preveč nadležen. Pa se ti ni treba tega bati: ljudem smo nadležni, Bogu pa ne.

Tam okrog srede tega meseca imaš kar zapovrstjo tri svetnike, junake krščanske ljubezni: sv. Kamil, sv. Vincencij Pavelski in sv. Hieronim Emilijan. Zakaj bi se ne dvignil k Bogu in ga zaprosil, naj tudi v tebi poživi ogenj ljubezni do bližnjega, ki jo sedanji svet pač nosi na jeziku, ne pa v srcu in v dejanju.

Kdo bi se na praznik sv. Ane ne spomnil na mater najboljše in najsvetejše Matere; in če si že mati, zakaj bi ne prosila, naj dobri Bog vodi in blagoslavlja tvoje delo; če pa še nisi mati in če te je sram prositi, da bi bila kdaj dobra mati tistim, katere bo Bog tebi zaupal, pa vsaj prosi, da bi bila svojim staršem dober otrok.

Pomudimo se še pri dveh svetih sestrah, katerih god praznujemo ta mesec. Marija Magdalena in Marta. Poznati ju moras iz sv. evangelija. In spet se bo vrstila prošnja za prošnjo: Ljubi Bog! Varuj me smrtnega greha in večnega pogubljenja!

Duha nečistosti, reši nas, o Gospod! Daj nam, o Gospod, da bomo tudi mi s tvojo pomočjo izvolili najboljši del, ki nam ne sme biti odvzet!

Rad bi te še nekoliko pridržal pri ognjevitosti sv. Ignacija, pa se že skoro bojim, da ti bom prenadležen z vso dolgo vrsto svetnikov. Vidiš pa, da se bogastva nedeljskih evangelijev še nisem nič dotaknil.

Brati torej in premišljevali!

In nikdar, kadar se gre za dobro stvar, ne igrati vloge sicer dobrega in poštenega Nikodema!

J. Langerholz.

Stoji, stoji tam sivi samostan

(Dalje.)

Iz bogoslužnih virov za svoj vsakdan.

Uprl sem znova svoj pogled v obe veliki korni bogoslužni knjigi in se pri tem nehoče spomnil pomembnih besed, ki sem jih pravkar bil slišal od g. p. priorja o sv. liturgiji.

»Prečastiti, Vaše prejšnje besede o sv. liturgiji mi nudijo mnogo misli. Dozdeva se mi vedno bolj, da v našem verskem življenju cerkveno bogoslužje vse premalo vrednotimo in da se z njim ne znamo okoriščati.

»Skoraj bi vam povsem pritrdil. Premalo se zares zavedamo, da je življenje s sv. Cerkvijo, sveta liturgija, zahteva in potreba pravega krščanskega življenja! Za to govori premnogo naravnih in nadnaravnih razlogov. Pri prvih kristjanin in še danes na Vzhodu si verskega življenja sploh ne moremo predstavljati brez sv. bogoslužja. Res, tudi mi imamo mnogo bogoslužja, pa vse premalo, žal, sodelujemo pri njem in premalo črpamo iz njega. V cerkveni liturgiji so najplodovitejši vrelci božjega življenja. Hvala Bogu, da v povojni dobi sedaj vse širje gre razveseljiv klic: Nazaj k sv. Cerkvi in njenemu bogoslužju! Katoliško življenje vstaja k novemu prepovedu. Vseposod vidimo resnobna prizadevanja za pocerksenjenje našega življenja in za izvajanje načel Katol. akcije. Vsebolj čutimo potrebo in koristnost, da tudi laiki, verniki postanejo naši sodelavci, pomočniki v apostolski službi. Popolnoma pravilno si za vzor postavljamo prvo dobo krščanstva, življenje mlade Cerkve.

Čisto naravno je, dragi gospod, če se hočemo vzgojiti v neustrašene borce za Kristusa in Cerkev, da nam je treba poseči tudi po tistih virih duhovnega oblikovanja, ob katerih so se vzgajali prvi kristjani: to je ob lomljenju evh. kruha in v bogoslužnih molitvah, skratka ob sveti liturgiji. Saj je po-

vsem jasno, da bo tisti, ki je ves prevzet in prežet ljubezni do sv. Cerkve in njenega liturgičnega življenja, t. j., ki z njo z vso dušo moli, daruje evh. daritev in uživa darovano božje Jagnje, tudi zaveden, apostolski sin svoje matere sv. Cerkve, v svojem zasebnem in tudi javnem življenju. S Cerkvijo Kristusovo bo čustvoval in zanjo tudi trpel, jo branil in skrbel za nje zmagovanje in porast, vodeč v njeno naročje novih duš. Katoliška akcija se najbolj naravno gradi iz svete liturgije. Čim bolj bomo znali razviti resnično liturgično in evh. življenje, tem več članov bo zajela naša Kat. akcija.«

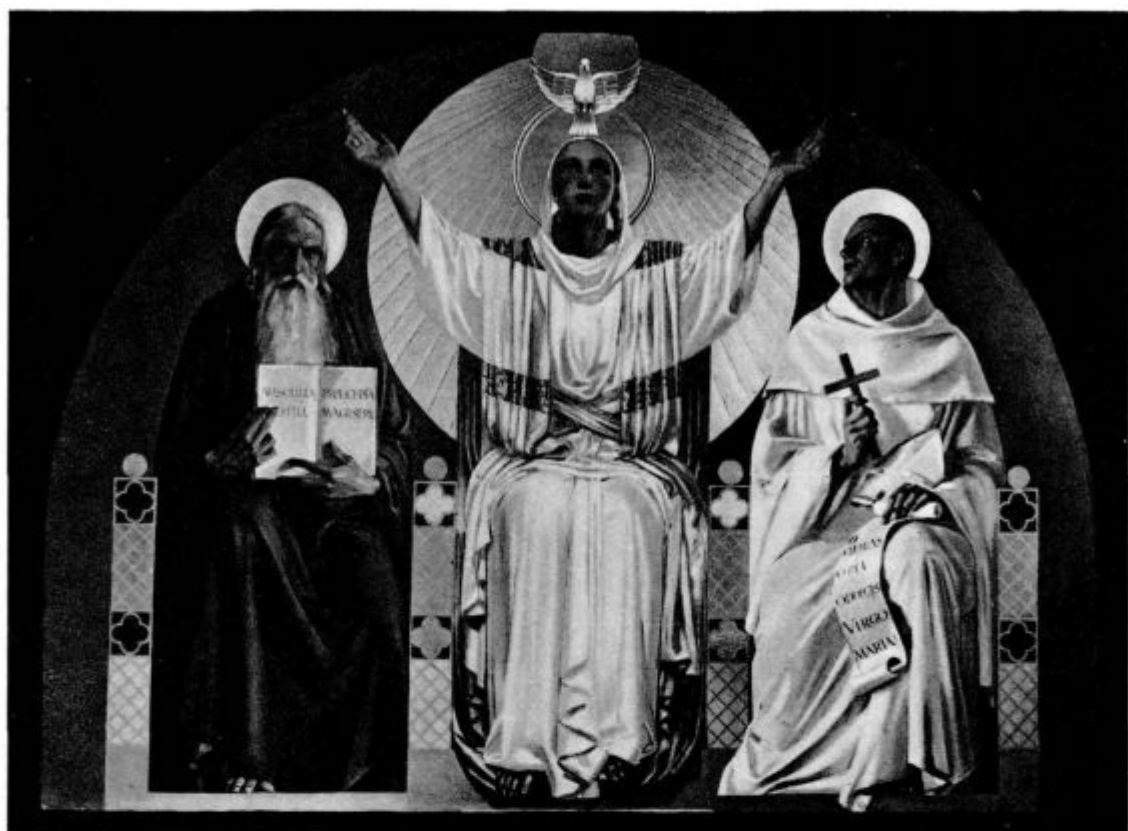
»Tudi jaz sem tega mnenja. Kako pa si, prosim, predstavljate vzgojo tako zvanih iz-

Mus, du Louvre

Leonardo da Vinci

Sveta Ana

Akad. slikar Sl. Pengov

Oltarna podoba v „Slomškovem zavodu“. Poleg Marije: sv. Benedikt in sv. Bernard

da lepoto in smotre redovnega življenja lahko od blizu spoznajo ter se po gimnazijski dobi s polnim, treznim premislekom svobodno odločijo.«

»Popolnoma pravilna širokogrudnost! Kako pa je, prosim, z njihovim šolanjem? Ali jih g. patri sami poučujejo?« sem se zanimal.

»Najidealneje in najpriporočljiveje, kjer in dokler je le mogoče! Spočetka smo tudi mi

sami poučevali. Dva rodu gojencev smo pripe-ljali že do mature. Je pa seveda tako domače šolanje združeno z velikimi žrtvami in napori. Gojenci so morali ob zaključku šolskega leta pred državno profsorsko komisijo dajati rač-un o vsej učni tvarini. Samo na sebi je to dobra stvar; so res vso učno snov tudi obvla-dali! Vendar so pa poleg tega velikega obre-menjevanja dijakovih telesnih in duševnih sil taki izpiti združeni tudi z velikimi taksami, ki jih že itak revni starši redko zmorejo. Te oko-liščine, zlasti pa nove šolske razmere so za htevale nov način.«

Kaj so pri vas državni izpiti tako nujni, ka-li? Saj je vendar potrebno znanje glavna stvar; tega pa ste nedvomno v izdatni meri nudili ...«

»Res, vse in še več smo storili, kakor so zahtevali učni načrti. Toda za državne izpite, glejte, govori zlasti ta prevažni razlog: Ali bi ne obstajala morda nevarnost, če bi gojenci končavali gimnazijske nauke brez državnih izpitov, da bi izbira poklica marsikomu bila otežena. Brez državnih izkazil namreč danes ne morete nikamor. Za red pa je en sam poklic s prepričanjem in veseljem več vreden kot deset talentov brez pravega zvanja!«

† Bogoslovec
Paule Stanonik

»Res, blagor hiše in blagor mladih duš je govoril za to. In kak način imate sedaj, prosim?«

»Imamo učni zavod, ki se v njem dijaki vzgajajo, obiskujejo pa državne šole!«

»Seveda, v tem oziru je najbolj primerna Ljubljana. Vaš zavod ima bržčas tudi svoje posebno ime!«

»Da, Slomšekov zavod!«

»Slomšekov? Zakaj pa ravno Slomšekov?«

»Iz več razlogov! Svetniški škof A. M. Slomšek je bil nedvomno ne le največji slovenski vzgojitelj in mladineljub, marveč priprošnja tolikega božjega služabnika in, upamo, tudi svetnika, nam vsem, ki se mu priporočamo, pri božjem prestolu posreduje obilo milosti, pomoči in varstva. Pa še drug razlog je odločal, da smo svojemu učenemu zavodu izbrali Slomšekovo ime. Vsem nam je znano, kako je bil božji služabnik A. M. Slomšek od mladih dni navdušen častilec sv. slovanskih blagovestnikov in goreč posnemovalec. Kakor sta se sv. brata izgorevala v eni sami ljubezni do sv. Cerkve in njenega edinstva, želeč in trudeč se, da bi vsi Slovani v sv. Cerkvi, med ovčami enega pastirja apostola Petra, skupaj z drugimi katoliškimi narodi tvorili eno božjo družino, tako je svetniški Slomšek tisoč let po smrti sv. bratov gorel v istem ognju, da bi naši, od sv. rimske Cerkve ločeni slovanski bratje čimprej našli pot nazaj v cerkveno edinstvo. Po ustanovitvi svoje bratovščine (apostolstva) sv. Cirila in Metoda je svetniški Slomšek katoliške Slovence in sploh katoliške Slované dalekovidno opozoril na naše prevažno poslanstvo, ki ga imamo v organizmu sv. Cerkve, da tvorimo most na Vzhod, po katerem naj se naši ločeni bratje zopet vrnejo v naročje svoje prave matere sv. Cerkve. To Slomšekovo apostolsko zamisel in vnemo je pozdravil sam takratni sv. oče in ves slovanski katoliški svet. In za sveto delo cerkvenega zedinjenja se zadnji čas prav skrbno pripravljajo tako rekoč že vsi katoliški, tudi neslovanski narodi, zlasti v redovnih vrstah. Tudi naša Stična želi

Kaj, ko bi prilomastil medved-kosmatinec!?
(Sliko poslal g. Franc Možek na Turjaku)

poleg drugih slovenskih redov in samostanov doprinesiti svoj skromen delež. Zavod, nekaka misijonska hiša, že stoji. Upamo, da nam bo nje zavetnik, božji služabnik škof A. M. Slomšek, pri tej zamisli in pri tem apostolstvu dobroten pomočnik.«

»Lepa, vzvišena je vaša zamisel! Mislim, da je za tako obširno polje kot je slovanski Vzhod, ki je zlasti v sovjetski Rusiji tako silno ponižan, posebej treba dokaj slovanskih misijonarjev.«

»Delo je nujno in ideal krasen, bojim se, da bi le delavcev ne bilo premalo! Seveda je za to poslanstvo treba veliko priprav! Naše gojence še čaka po zrelostnih izpiti preje noviciat in bogoslovje!«

Tretja: Posvečuj praznik!

Nekdo je v poročilu o nesreči, ki je zadela enega drznih turistov na največji praznik cerkvenega leta, na velikonočno nedeljo, v triglavskem pogorju, nadel ponesrečencu častni naslov »vrl katoliški mladenič«. Urednik je najbrž ta izraz, ki zveni kakor ironija (smešnje), prezrl.

Ne kratimo nikomur dobrega imena. Sodbo o življenju rajnega prepuščamo usmi-

ljenosti božji, saj ga pisec teh vrstic še poznal ni. Ne gre nam pa to skupaj: »Vrl katoliški mladenič« — in pa veliko nedeljo brez svete maše!

Poročilo pravi: »Družba peterih Ljubljančanov je šla veliko noč praznovati na triglavsko pogorje.« Čudno praznovanje največjega praznika! Brez vstajenja, brez cerkve, brez vsake službe božje! In koliko jih je, ki se tako od-

tegujejo cerkvi, praznikom, službi božji, molitvi! Eden od te družbe, ki jo je zajel v hri-
bih snežni vihar, je v naporih obnemogel, za-
ostal in izdihnil. Na sveti binkoštni praznik,
31. maja 1936, sta se v Kamniških planinah
zopet ponesrečila dva turista, eden do smrti,
v Karavankah pa neka turistinja na strmem
snežišču Stolovega pobočja — sicer ne smrtno,
a tako, da bo čutila vse življenje.

Gore so res veličastno delo božjih rok.
A Bog jih ni ustvaril zato, da bi na njih krščan-
ski ljudje praznike oskrunjali!! — Ko je Cer-
kev dobrohotno tako uredila, da je prvi dan
po naših treh največjih praznikih polajšan,
t. j., da praznovanje ne veže več pod smrtnim
grehom, kako lahko bi se turisti teh ugodnosti
poslužili in vse tako uravnali, da bi dali Bogu,
kar je božjega, in bili na glavni praznik o bo-
žiču, na velikonočno in binkoštno nedeljo zju-
traj pri službi božji, potem pa v božjem ime-
nu na hribe in v božjo naravo. Pa ne! In tako

se ponavljajo slučaj, kakršnih doživljamo če-
dalje več: Na Gospodov dan brez maše in
neprevideni pred sodbo božjo! Ali ni to pre-
tlesljivo! Časopisi polnijo predale z živimi
poročili, malokdaj pa opozorijo na drugo resno
stran takih dogodkov: Kaj pa z dušo takih
ponesrečencev?! Naši listi po večini nimajo za
tako skrunjenje nedelj in največjih praznikov
največkrat niti ene grajalne besede. Nasprot-
no: fant, ki je hotel preživeti veliko noč daleč
od cerkve na Triglavu, imenujejo »vrlega ka-
toliškega mladeniča«! Ali se pisec ni zavedel,
kaj je zapisal? Če je ponesrečenec res deloval
v kakšnem katoliškem društvu, kakšno kato-
liško društvo mora biti to?

Gotovo je, da ne bomo mogli prepričati
vseh zablod in zapeljevanja sedanjega časa, a
molče odobravati jih ne smemo. Dvigati mo-
ramo glas zoper nje, prilično ali neprilično, in
preprečevati zlo, kolikor se da.

Janec Ovsenik

Povest. Ferdinand Benz. — Poslovenil Janez Pucelj. — (Dalje.)

Po prostosti počitnic, ki jih je preživel
Janko po večini pri ljubljani čredi, se mu je
zdelo semenišče s svojimi dolgimi, belimi hod-
niki in številnimi okni in sobami kakor ve-
lika jetnišnica. Tisočkrat lepši se mu je zdel
njegov stari vozič z umazanim, brljavim oken-
cem v zadnji steni kakor vsa ta veličastnost
prostrane hiše. Bil je ujet ptič, ki je še pravkar

letal po dobri in pel, kakor je sam hotel,
zdaj pa je zaprt v veliki kletki in mora po
železnem dnevnem redu molčati, kadar udari
ura, govoriti, kadar udari ura, hoditi, sedeti
in moliti, kadar udari ura. Prišel je v trdo
šolo, kjer se uri volja. Pa nosil je vse to z že-
leznim mirom, čeprav mu je bilo nekaj ne-
navadnega. Vedel je, da morajo vojaški novinci

Novo članice Marijine družbe — Sv. Jurij o. j. ž., sprejete 25. marca 1936

narediti tisoč vaj, preden so sposobni za vojsko. In saj gre pri njem tudi za to, da se izvežba za vojščaka Kristusovega.

Njegov sprejem v semenišče je bil združen z mnogimi stroški, ki so jih kratkomalo prevzeli nase Zoranovi. Ta odvisnost od tuje pomoči je trla Ovsenika in čestokrat je po cele ure premišljeval, kako bi mogel vse te dobrote spet povrniti. Sklenil je, da bo varčeval in polagoma vračal od poznejše plače. Preudarjal je in delal načrte, kako bi mogel kmetiji sami kar največ koristiti. O da bi mogel odkleniti pravo pitno vodo! To bi bila za kmetijo največja dobrota, ki bi Ovsenikov dolg sijajno pokrila. Pa vsi njegovi načrti, ki jih je pretehtaval tudi s prijatelji, niso imeli dosti nad, da se uresničijo. Tudi bi bila jako draga reč, ako bi jih hotel uresničiti. Gospodinja sicer ni hotela ničesar slišati o kakem povračilu, Tilka pa se je delala kar užaljeno, kadar je govoril o tem.

V semenišču samem so Janka veselo pozdravili. Poznal jih je dosti, ki so bili skupaj na gimnaziji in so zdaj tudi prišli v bogoslovje.

V učilnici je imel slednji semeniščnik pred seboj svoj pult. To je bila njegova lastnina, njegovo malo kraljestvo. Vsak si ga je uredil po svojem okusu. Jankove knjige so bile lično zložene, pisalno orodje urejeno, nekaj svetih podob ali kipcev je bilo za ozadje kakor oltarček. Delavnica je bila gotova, delo se lahko začne. Janko je imel še nekaj posebnega na pultu: šopek suhih nageljčkov, ki jih je bil natrgal na paši, in čopek volne, ki jo je pri slovesu odrezal svoji najljubši ovci. Tako je imel pri sebi spomin na čredo in pašo, kakor da jo gleda in vonja. Kakor sta bila neznatna ta dva spomina, sta mu vendarle lajšala veliko domotožje, ki je prve čase prihajalo nadenj, dokler ni s polno paro prišlo učenje, ki je pri njem pozabil na vse drugo. Poleg tega so semeniščnikom v govorih, ki so jih imeli za duhovno obnovo, stavili pred oči veliko pravilo za novo življenje iz knjig blaž. Tomaža Kempčana, pravilo, ki potisne vse male misli v kot in stavi človeku pred oči ves smoter veliko in jasno. Ti stavki se glase: »Sin moj, v kolikor moreš zapustiti samega sebe, v toliko moreš posesti mene.« — »Hodi za menoj; jaz sem pot, resnica in življenje! Brez poti ne more nihče hoditi; brez resnice ne dobi nihče spoznanja; brez življenja nihče ne živi. Jaz sem pot, ki moraš hoditi po njej; jaz sem resnica, ki jo moraš verovati; jaz sem življenje, ki se ga moraš nadejati. Ako ostaneš v mojem življenju, boš spoznal resnico in resnica te bo osvobodila in dosegel boš večno življenje.«

Te besede, ki jih govori pri velikem mojstru Tomažu duši Odrešenik, so stale kakor žareč napis nad vsem dejanjem in nehanjem

Ovsenikovim. Marljivo se je učil modroslovja, zgodovine in drugih ved. Vse to mu je moralo dati temelj za ono vseobsegajočo izobrazbo, ki jo ljudje pričakujejo od duhovnika.

Večkrat je prišla kaka mala sprememba v enolično življenje, kadar so ga prišli ob nedeljah obiskat Zalar ali Dušan, včasih tudi general Kremen in obe hčeri. Tedaj so vselej veselo pokramljali kako urico in se spet in spet spominjali Makoš.

Zalar in Dušan sta bila vojaka z dušo in telesom. Le obžalovala sta, da ni šel v vojaški stan z njima tudi Janko. — —

Naglo je odhitelo leto. To pot je šel Ovsenik na velike počitnice v črni duhovski suknji.

Močno je bila vesela gospa Hedvika, ko je videla, kako se sin bliža visokemu smotru. Krivda, ki jo je težila, je postajala s slehernim dnem manjša in lažja. — —

Proti koncu počitnic sta šla Janko in Tilka v Laz obiskat sorodnike. Bil je blesteč pozno-poletni dan. Pajče niti so vsele v zraku in se predle preko grmovja in drevja. Polja so bila prazna in bleščeči se lemež je bil že obrnil proti soncu one dele zemlje, ki so ležali skoraj vse leto v temi in dajali svoje moči bilju in zrnju. Zdaj se je skromna, rahla prst lahko sončila in vdihavala sapo mehkih vetrov. Zakaj kmalu pride spet novo, naporno delo, ki ga bo treba začeti s svežo močjo. Sveta skrivnost leži v prgišču njivne prsti, ki daje ljudem zlato pšenico. Kakšne uboge reve so napuhnjene, bleščeče se in prevzetne kovine v primeri z rodovitno, neznatno zemljo!

V Lazu so redka obiskovalca dobro pogostili. Zanimali so se za Ovsenika in njegovo učenje in hoteli vedeti tisoč reči. Proti večeru sta se Janko in Tilka poslovila in se napotila skozi gozd proti domu. Korakala sta proti onemu kraju v gozdu, kjer je pred dvajsetimi leti gospa Hedvika užila svojo kratko srečo in si nakopala neskončno verigo gorja. Kjer je rastlo tiste čase mladovje, so molele zdaj kvišku vitke jelke. Samo pred njimi se je naselilo nekaj grmičja, ki se je ločilo od jelovja, kakor se ločijo zanemarjene pastirske ali občinske bajte za vasjo od bogatih kmečkih domov v vasi.

Tilka je stopala poleg Janka. Ko sta hotela skozi goščo, da bi krenila na stezo, se Tilka hipoma zgrozi in odskoči ter poprime Janka za roko. Rjava kača se je nasršila pred njima, zasikala in stegnila jeziček in se spet zalezla v grmovje.

Miza in klop sta bili zdavnaj strohneli in izginili; kačja družina pa je še domovala na istem kraju in strašila ljudi kakor svoj čas.

V kolobarju sta se oddaljila in hitela skozi

gozd, stopala čez suhe veje in se umikala drevju.

Janko je videl šele zdaj, kako lepa je njegova spremljevalka in kako mično gre poleg njega. Ako bi tičala Tilka v dragocenih oblekah Slavice ali Mire, bi ga ne bilo v vsem mestu ljubkejšega dekleta. Kako se ji blešče in lesketajo lasje, ko pada v nepravilnih progah večerni sončni soj skozi veje dreves!

Molče sta šla mlada človeška otroka drug poleg drugega kakor v sanjah. Čutila sta sladko srečo, dozdej nepoznano blaženost, ki pa jima srca ni sproščala, temveč ga stiskala in težila.

Ko sta že dolgo hodila, reče Tilka:

»Oh, Janko, ko bi ti ne bilo treba nazaj, da bi bil vedno pri nas!«

Janko ni vedel, kako mu je pri srcu. Razdor mu je trgal dušo. Od svita zahajajočega sonca obžarjen je stal na ozari stari poljski križ. Daleč je stegnil Zveličar bele roke. Ko pride Janko mimo in pogleda kvišku, mu je, kakor da sliši Gospoda klicati s križa: »Sin moj, v kolikor moreš zapustiti samega sebe, v toliko me moreš posesti.«

Silno mu udarijo te besede v dušo in Janko je tako vzbujen, da kakor v grozi govori:

»Tilka, prepozno je. Zveličar me je že vzel v vojake. V njegovo službo moram. Tilka, naj ti bom brat; pri vseh svetnikih te prosim, naj ti bom brat in nič več.«

Tilka se je zgrudila sama vase in nesla obilno boleost domov tisti večer.

R a z n o

Ne pozabimo na obletnico!

Živo nam je še v spominu naš lanski Evharistični kongres, ko smo Kristusa Kralja javno in slovesno počastili in tako pred vsem svetom izpričali svojo ljubezen do Njega. Z Evharističnim kongresom smo zbudili pozornost nase tudi pri onih krščanskih narodih, ki so nas poprej komaj po imenu poznali. Z vzornim vedenjem, z iskreno pobožnostjo, z ubranim ljudskim in umetnim cerkvenim petjem smo napravili najboljši vtis predvsem na odlične tujce, ki so se sami udeležili našega slavlja. Inozemski poročevalci so vse lepe in očarujoče vtise točno opisali in v svojih listih priobčili. S pohvalo niso štedili, osobito moramo to potrditi o rimskem časopisu »Osservatore Romano«. Naš »Cerkveni Glasbenik« je obširno ponovil (v 5. in 6. številki 1936) vsa častna priznanja omenjenega lista, ki je poln hvale predvsem o našem petju. O pobožnosti udeležencev je pisal:

»Pozno v noč (celo noč — op. ured.) so verniki ostajali v cerkvah, molili in se zgriňjali okoli spovednic... V stolnici pa se je pred podobo Device z Brezij gnetla natrpna množica, se razlivala v pobožne pesmi, ki so dihale globoko občuteno pobožnost ob Marije... V nedeljo zjutraj zgodaj vsi na nogah: moški, ženske, veliki in čisto majhni; vsi po cerkvah, da s svojimi duhovniki opravljajo maše in pojo, pojo, pojo...«

O petju na Stadionu je pisal zgoraj navedeni list: »Ne bom opisoval dovršenosti tega pet'a: čudovita je ta množica sto tisoč pevcev, ki gre za občutno roko kanonika Kimovca... in dovršeno pazi na brzino in še na to, da se petje v potrebnih odtenkih kar preliva. In tako, mislim, bi peli, če bi jih bilo milijon; in zares se mi je zdelo, da poje vsa Slovenija: Lepa si, lepa si, roža Marija!«

Spomin na veličastne prizore ob Evharističnem slavlju naj v nas vseh poživí storjene sklepe in pripomore, da se v naših srcih iznova vname ljubezen do božjega Zveličarja in trajno v nas ostane!

Lepo priliko za skupno praznovanje obletnice bomo imeli 15. in 16. avgusta t. l., ko bodo slavili v Stični 800 letnico ondotnega cistercijanskega samostana. Po želji prevz. g. škofa dr. Gr. Rožmana bo skupna obletnica Evharističnega kongresa in 800 letni jubilej združen v enotno slavnost. Dnevi tega jubileja naj bodo »predvsem dnevi notranjega prerojenja v presveti Evharistiji in v češčenju Matere božje, ki je v svoji sedmeri žalosti še prav posebno v sedanjem času naše najboljše zatočišče.« (Spored bomo objavili v avg. številki.)

Iz Dubrovnika. O slovenskem oltarju svetih štirih doktorjev v Ahenu in o romanjih na Rajn sem predaval dne 26. sušca t. l. v tukajšnjem hrv. kat. prosvetnem društvu »Boško-vić«. Ne omenjam tega zaradi sebe, ampak zaradi stvari. List »Narodna Svijest«, ki je kratko in z nekaterimi napakami poročal, je zamenjal moje podatke o Kelnu z onimi v Ahenu.

Slovenci smo namreč imeli v ahenski katedrali svoj oltar (sv. Jeronima, sv. Avgušтина, sv. Gregorja Velikega in sv. Ambroža) ter kmalu nato tudi svoj beneficij (sv. Metoda in Cirila) pri tem oltarju, s slovenskim, ali vsaj slovenskega jezika večšim duhovnikom. Točnejše podatke sem črpal iz odnosnih razprav v Schumijevem »arhivu«, II. del, posebno iz razprave pokojnega vseučilišnega profesorja dr. Arnolda Luschina ter iz prilog k njegovi razpravi.

Zgodovina teh romanj bi utegnila zanimati tudi naše narodopisce. (Narodni plesi, pesmi in glasba Slovencev v Kelnu in Ahenu; slovesni sprejem slovenskih romarjev v Kelnu, njihov svečani prihod s križi in zastavami, med prepevanjem slovenskih pesmi, slovenski pozdrav itd.) Če mi bodo dovolile okolnosti, bom še sam to važno poglavje slovenske kulturne

in pravne zgodovine natančneje proučil. Potrebno bi bilo zlasti, da se nabavi »Alt-Wenthen-Ordnungsbüchlein« (vsaj v prepisu) in točno do podrobnosti prouči. — Svetnik Janez Kalan je seveda zastoj iskal v ahenski cerkvi nekdanji slovenski oltar, ker ga je stolni kapitelj dal porušiti in je dohodke beneficija združil z oltarjem sv. Križa.

Dr. Martin Malnerič.

I Z Ž I V L J E N J A C E R K V E

V 80. leto je stopil papež Pij XI. na binokšni praznik. V vatikanski baziliki je opravil ta dan vpričo svetega očeta kardinal-dekan slovesno sveto mašo, nakar je podelil izpred konfesije svetega Petra Pij XI. apostolski blagoslov. — 23. maja se je papež v osebnem vozilu odpeljal iz cerkvene države k novozidanemu poslopu za kongregacije (cerkveni uradi), ki je postavljeno med »Santa Maria di Trastevere« in med »St. Callisto«. Med potjo so ga množice živahno pozdravljale. Na dvoru nove palače ga je pričakovalo odposlanstvo 21 kardinalov in mnogo duhovskih in svetnih dostojanstvenikov, poleg njih pa delavstvo, ki je bilo pri stavbi zaposleno. Sveti oče si je ogledal vse prostore, pohvalil sodelavce, zahvalil Boga in zaključil obisk z blagoslovom.

25 narodnosti je bilo zastopanih o binkošti, ko je bila velika avdiencia »Katoliške akcije« pri papežu Piju XI. Od Slovencev sta bila navzoča pooblaščenca, kanonik ljubljanski dr. A. Zupan in predsednik K. A., odvetnik dr. Žitko. Po nagovoru, ki ga je imel msgr. J. Pizzardo, nadškof nicejski, kot poverjenik KA za Italijo, je spregovoril sv. oče pristrane besede, ki je v njih navduševal vse narode za edinstvo z voditelji, t. j. s škofi in duhovniki: za edinstvo ljubezni, za edinstvo mišljenja, dela in svete discipline, saj je KA sodelovanje vernikov pri apostolstvu cerkvene hierarhije. Ker se širijo zmote med svetom, ker se povsod vsiljuje nevarnost komunizma, je sveti oče opozoril na rešitev, ki je zlasti zagotovljena v naročilu Gospodovem: »Čujte in molite!«

Ker se poleg KA tako naglaša potrebnost svetovne organizacije pod naslovom »Regnum Christi«, bi bilo želeli, da bi nam vodstvo pojasnilo, v kakšnem odnosu sta obedve ustanovi?

5. mednarodni kongres Kristusa Kralja bo prihodnje leto — kakor poroča »Osservatore Romano« — izven mej nemškega jezika. Kraj in čas se bosta še določila. Častni pokrovitelji so kardinali Hlond, Innitzer in Verdier. Tajništvo v Ljubljani (Jugoslavija), kamor naj se

naslove vsi dopisi in sicer z naslovom: »Regnum Christi« — Ljubljana.

»Vatikansko mesto.« Umrl je 73 letni kardinal Aleš Henrik Lepicier, Francoz po rodu. — 15. junija sta prejela kardinalski klobuk dva prefekta vatikanske knjižnice: Francoz msgr. Evgen Tisserant in Italijan Giovanni Mercati.

Kaj je prvo! Sredi maja je imel Belgrad visokega gosta. Obiskal ga je francoski maršal Franchet d'Esperey, kateremu je prestolica z velikimi častmi izrazila svojo hvaležnost. O njegovem obisku so belgrajski listi obširno poročali, a nikjer nismo čitali sledečega: Kakor hitro je zaslužni maršal došel v Belgrad, je poizvedel, kje bi mogel v nedeljo biti pri sv. maši, da tako izpolni svojo krščansko dolžnost. In bil je pri sv. maši v cerkvi prebl. Device Marije.

Lep zgled vestnosti so dali tudi švicarski udeleženci zadnjih rimskih športnih tekem v Garmisch-Partenkirchenu. Tam je bilo pri župnijski maši oznanjeno, da je enajsta maša na prošnjo udeležencev iz Švice za četrto ure preložena, ker ne morejo prej priti od priprav za tekme, pa bi jim bilo težko, če bi mašo zamudili. Ti Švicarji so si priborili nato zlato in srebrno svetinjo. Spreten športnik je torej prav lahko dober katoličan.

Računski zaključek španske revolucije. V Madridu je izšla zanimiva knjiga o grozodejstvih, ki so se zgodila v mladi španski republiki. »Uspehi« prvih dveh let: 28 vlad, 75 novih ministrov, 9000 stavk, 800.000 brezposelnih v l. 1935, 30.000 političnih jetnikov, 7 večjih uporov z več kot 5000 mrtvih, 580 požganih cerkva in samostanov, zvišanje državnega proračuna za dva milijona pezet. Bilanca »rdečega oktobra« v Asturiji 1934: Zažgali, izropali in porušili so: 63 javnih poslopij, 58 cerkva, 26 tovarn, 58 mostov, 31 deželnih cest, 26 železnih prog, 730 zasebnih hiš, 158.000 dragocenih knjig; škoda 800 milijonov pezet. Umrili so: 117 stražnikov, 51 članov napadalnega poveljstva, dva tajna policista, 16 uslužbencev finančne kontrole, 98 vojakov, 1051 duhovni-

kov in zasebnikov. Ranjenih je bilo 900 vojakov in 2054 zasebnikov. Treba bi bilo samo še videti pridejane slike strašno razmesarjenih trupel, posebno stražnikov in vojakov, pa bi vsakemu pametnemu človeku prešle skomine po sovjetski republiki!

Volitve v Belgiji. Pri majskih volitvah v Belgiji je katoliška stranka od dosedanjih 79 poslancev izgubila 16 kljub obćudovanja vrednemu delovanju ministrskega predsednika Van Zeelanda, ki je Belgijo dejansko rešil propada. Komunisti so se od šest povzpeli do devet poslancev; tajno sovjetsko delovanje se ni tako izkazalo kakor v Franciji. Katoliški stranki so prizadeli največ izgub reksisti (reks = kralj), ki hočejo dati deželi vlado z neomejeno oblastjo po načelih Kristusa Kralja. Škoda le, da so že pri prvem nastopu delali v nasprotju z zastopniki Kristusa Kralja na zemlji. Z drugo besedo je to belgijski fašizem.

Stoletnico smrti slavnega učenjaka, naravoslovca Ampère-ja, so praznovali na Francoskem 10. junija t. l. Katoliški časopisi so opozarjali, da je bil Ampère silno veren katoličan. Ko mu je na smrtni postelji svetoval neki prijatelj, naj prebere eno ali drugo poglavje iz knjige »Hodi za Kristusom«, mu je odgovoril: »Saj znam vso na pamet.«

Glasovanje. Pariški dnevnik »Journal« je naprosil svoje naročnike, da so glasovali tudi o tem, če zaupajo nedavno sklenjeni pogodbi med Francijo in sovjetsko Rusijo. Izid je bil takle: 9324 da, 58.352 ne.

Sovjeti si manejo roke, ker so s to pogodbo in s sprejemom v zvezo narodov za dva koraka — pa velika — bliže svojim razdiralnim in razkristjanjevalnim ciljem. »Denar« — ki ima glavno vlogo skoraj pri vseh političnih pogodbah, se seveda za to zadevo ne briga.

Zajamčena zvestoba. Na Ogrskem je vlada poskrbela, da imajo člani državne policije tudi verski pouk. Vsak teden se zbirajo k enournemu predavanju; dvakrat na leto imajo skupno sveto obhajilo. Letošnjega velikonočnega svetega obhajila se je udeležilo 110 častnikov in 1860 uradnikov.

Dejanska hvaležnost. Po svetovni vojni je bil v Lurdu ozdravljen irski zdravnik dr. Scherry. V znak hvaležnosti je nato več let posloval v zdravniški preiskovalni komisiji v Lurdu. Dve leti je bival v Ameriki in povsod branil in zagovarjal resničnost lurških čudežev. Zdaj se je pa odločil, da pojde kot misijonski zdravnik na Kitajsko ter se bo tam posvetil negi in skrbi gobavcev.

Takole uče! Sovjeti so izdali knjigo »Enciklopedija« (t. j. zbirka raznih nauk in ved). Razširili jo bodo med ruskim narodom na milijone v 8 jezikih. Namen ima podpirati protiverski boj na Ruskem. V nekem odstavku ima

tudi vprašanje: »Kaj mi je storiti, če me starši silijo v cerkev?« — Odgovor: »Pritoži se na policijo; če nič ne pomaga, napravi s svojimi tovariši upor zoper starše!« — No, lep krščanski nauk! Kaj porečejo na to — privrženci sovjetizma v naših deželah!?

Sopraznik sv. Janeza Boska je kongregacija obredov, kakor poročajo »A. A. S.«, nastavila za vso Cerkev na dan 30. julija.

Novo misijonsko letalo je blagoslovil 26. aprila t. l. škof dr. Vogt v Aachenu. Oskrbeloga je misijonsko društvo Miva. Letalu so dali ime »Sancta Maria, naša ljuba Gospa aachenska«.

100.000 novoporočencev! 4. maja 1936 je bil od svetega očeta sprejet stotisoči poročni par, odkar je navada, da smejo novoporočenci priti po blagoslov svetega očeta. Ta srečni par je bil tudi izredno obdarovan.

»Pro Deo« (za Boga) se imenuje družba krščanskih veroizpovedi v Nemčiji. Oni mesec je razglasila resen oklic proti boljševškemu brezbožniškemu gibanju. V njem opisuje, kako so se na zadnjem mednarodnem kongresu svobodomiselstva strnili komunistični in socialdemokračski zastopniki k skupni rdeči fronti brezboštva, da bi — kakor napovedujejo — razrušili vse cerkve in uničili vso vero. Vodstvo te fronte je v Moskvi.

Tej fronti se bo moglo ustaviti samo resno združenje vseh kristjanov po vseh deželah. Osnovna celica je že postavljena v organizaciji: »Regnum christi«. — Zadnji čas je, da se razširi po vseh deželah.

*

Velik praznik. 7. junija so v Tržiču na Gorenjskem kar najslovesneje praznovali stoletnico, odkar je bila posvečena ondodna župnijska cerkev. Cerkevno občestvo se je pri tej priliki na vzoren način pokazalo kot celota. Med duhovniki, ki jih je došlo čez 30, je bil tudi nekdanji tržiški kaplan, sedanji prošt in generalni vikarij Ign. Na dra h, ki je imel veliko mašo. Cerkevne propovedi so imeli rojak Kr. C u d e r m a n, župnik v Hotiču; pri drugi službi božji Viktor Z a k r a j š e k, misijonski duhovnik; pri glavni službi božji pa dekan kranjski M. Š k e r b e c. Višek proslave je bila večerna procesija s svečami. Vsa srca so pela slavo Bogu in Mariji, farni patroni. — Ta dan so počastili Tržič visoki gostje in ministri, med njimi dr. M. Krek in ban dr. Natlačen.

Za beatifikacijo Slomšekovo se je meseca junija opravilo mnogo molitve in tudi svetih maš. V ta namen so bile odredene tudi prošnje ob sklepu procesij sv. Reš. Telesa. Vsa ta važna skupna zadeva vseh Slovencev je pa dobila veličastno oporo in okrepitev v Slom-

šekovih dneh koncem junija v Mariboru, ko so ogromne množice darovale sveto obhajilo, svoje žrtve in pobožnosti Bogu z glasnimi prošnjami, da bi bil naš narodni škof, vzgojitelj in voditelj A. M. Slomšek čimprej deležen oltarne časti.

Apostolski nuncij v Belgradu, nasl. nadškof Hermenegild Pellegrinetti pojde v isti lastnosti v Varšavo. Naslednik za Jugoslavijo mu je msgr. Testa, apostolski delegat v Egiptu.

Ljubljanska škofija. Za konz. svetnike so imenovani novi stolni kanoniki: dr. Gr. Žerjav, dr. Al. Zupan, Jos. Šimenc, ki je začasno prevzel vodstvo župnije Naklo. — Za č. d. svetnika je imenovan Fr. Žitnik, župnik v Stopičah.

Upraviteljstvo župnij je bilo poverjeno gg.: Vinku Lovšinu za Litijo, Janezu Jenku za Planino pri Črnomlju, Janezu Kalanu, kaplanu v Št. Janžu, za to župnijo. — Rektor uršul. cerkve in katehet urš. šol v Šk. Loki je postal ondotni mestni kaplan V. Demšar, ker je prejšnji rektor Ant. Pogačnik odšel kot kaplan v Naklo. — Premješčeni so gg.: Jož. Oblak iz Stare Cerkve kot ekspozit na Zdihovo; Ign. Škoda iz Škocijana na Krko; Jožef Vovk iz Hinj v Šk. Loko; nameščen je bil kot kaplan v Hinjah Franc Golob. — Upokojena sta bila gg.: J. Seigerschmied, župnik v Naklem, in d. svetnik Fr. Pokorn, župnik v Besnici.

Kot honorarni srednješolski katehete so nastavljeni gg.: dr. J. Pogačnik na drž. učit. šoli v Ljubljani; Karel Matkovič na drž. klasični gimn. v Lj.; Pavel Slapar na drž. r. gimn. v Kranju; p. Leon Božič na II. drž. r. gimn. v Ljubljani. — Med slov. izseljence v Montevideo je poslan duhovnik D. Doktorič, doslej nastavljen v Radomljah pri Kamniku.

Umrli je 19. maja p. Hilarij Perpar, kapucinski redovnik v Celju. Pokojni je bil doma iz dobrniške župnije, brat rajnega župnika Fr. Perparja. Služboval je v Sv. Križu na Vipavskem, dalj časa v Škofji Loki, zadnja leta pa v Celju. Vsekdar je bil vedre narave, prava dobričina. Največ se je trudil kot postrežljiv spovednik, četudi je bil zadnje čase od kapi zadet in bolj navezan na celico. N. p. v m.!

Novo življenje prihaja v abstinenčno gibanje, ki je bilo nekolikoli zastalo, odkar je svetnik J. Kalan misijonaril po svetu. V Ljubljani (na banovini) je bilo sklicano posvetovanje, kjer so povabljeni zastopniki sklenili, da bodo zopet pozvali na boj proti demonu-alkoholu, ki v novejši dobi povzroča toliko pobejev in umorov, gorjá in bede po družinah in pri posameznikih. — V Nemčiji bo praznovala državna zveza (Kreuzbund) katoliških absti-

nentov od 10. do 13. julija 40 letnico koristnega protialkoholnega dela. Za zborovanje je določeno mesto Essen. Udeležbo je obljubilo več škofov in tudi kardinal Schulte, ki bo imel v nedeljo, 12. jul., pontifikalno mašo.

Leto za letom raste vnema za majniško pobožnost. Ta ugotovitev velja tudi za mesta. V Ljubljani so bile »šmarnice« ves majnik in po vseh cerkvah trumoma obiskane, prav posebno še v cerkvi Mar. oznanjenja in v stolnici, kjer so se šmarnični govorniki pri večerni pobožnosti dan na dan vrstili. Pri svetem Petru je pa vztrajal ves mesec šmarnični pisatelj in pridigar prof. dr. Jerše. V svojih govorih, oprtih na okrožnico papeža Pija XI. o zakonu, je obravnaval življenje Marijino, odnosno presvete Družine v zvezi s sliko današnje razrvane družine in z nasveti za ozdravljenje bolne moderne družine. Omenjamo te sodobne in času primerne šmarnice, ker bodo za prihodnje leto 1937 izšle tudi v tisku z naslovom »Marija in današnja družina«. — Gosp. svetnik Josip Lavtižar nadaljuje svoje šmarnično delo in bo oskrbel za l. 1937 četrto knjigo: »Marijina božja pota v Evropi«. Tudi njegove »Šmarnice« so verniki povsod radi poslušali. — Napovedana je pa še ena šmarnična knjiga: »Marija je moja Mati«. Vsebina: Podrobnosti iz beatifikacije Marijine izvoljenke bl. Katarine.

MARIJINE DRUŽINE

† **Bogoslovec Pavel Stanonik.**¹ Pomladno veselje ob bujnem cvetju nam je letos zagretila žalost zaradi smrti našega rojaka. Iz naše srede je Bog iztrgal nedolžno mlado dušo, našega nad vse ljubega prijatelja in zvestega tovariša, bogoslovca Pavla Stanonika. Rodil se je 25. januarja 1915 v Breznici nad Škofjo Loko. Očeta je izgubil v svetovni vojni. Pokojni Pavle se ga je vedno spominjal v molitvi. Kolikokrat je tožil, kako je žalostno, ker nima očeta. S pomočjo usmiljenih src je šel v gimnazijo. Študiral je v Novem mestu in Ljubljani. Bil je vesele narave, zato priljubljen vsepovsod. Vedno je imel kaj novega povedati, ko je prišel na počitnice. Povsod je s svojim nastopom izpričeval, da je res pravi vzor in dika mladega fanta. Jeseni 1935 je bil sprejet v ljubljansko semenišče. Prav zadovoljen je bil. Ko je prišel domov, je rad zatrjeval, kako zelo srečnega se čuti, odkar je v semenišču. Zahajal je med naše fante, da jih je navduševal za dobro versko stvar. Rajni Pavle je fante močno ljubil, saj je bil tudi sam član fantovske Marijine kongregacije. Ko je prišel na velikonočne počitnice, ni nihče slu-

¹ Za majevo številko prepozno došlo. — Ur.

til, da nazaj v Ljubljano ne bo več šel. Bog ga je položil na bolniško posteljo. Vso bolezen je potrpežljivo prenašal. Ko je ležal na mrtvaškem odru, so ga hodili kropiti od blizu in daleč. Nad vse lep je bil pogreb, saj ga je spremlila na njegovi zadnji poti dolga vrsta bogoslovcev pod vodstvom g. Karla Grossa, ki je opravil tudi vse pogrebne obrede. Pavle, v molitvi zate smo združeni!

Za okrepitev kongregacijskega življenja močno potrebni ali vsaj koristni so razni družbeni jubileji, ki imajo in morajo imeti najprej namen, da vlijejo članom novega poguma in krepke volje za vztrajnost; dajejo pa tudi nekoliko zadoščenja za nemale in številne žrtve, obenem pa zbude v javnosti potrebno zanimanje za kongregacije in za že dosežene sadove.

Tak jubilej (srebrni) je praznovala 17. maja dijaška Marijina družba v Kranju, ki jo je ustanovil † dr. Fr. Perne. S cerkveno svečanostjo so spojili tudi slavnostno zborovanje in večerno akademijo. V cerkvenem nagovoru je ljubljanski stolni župnik in kanonik dr. Klinar razjasnil, katere moralne vrednote, ki jih hoče kongregacija v dijaštvu uveljaviti in utrditi, so danes najbolj ogrožene. — Pri izvincerkvenem zborovanju sta pa univ. prof. dr. Viktor Korošec in odvetnik dr. Albin Šmajd v svojih razpravah posegla v praktične potrebe našega vsakdanjega krščanstva.

Večerna akademija je številne goste pričala, da se dijaška kongregacija trudi za res globoko krščansko udejstvovanje in da kaže vsekdar krepko versko odločnost, ki jo utrjuje z nadnaravnim zakramentalnim življenjem.

Hotedršica. V cvetu najlepših let, ko se je narava probujala v novo življenje, je poklical Gospod k sebi družbenko Marijino: Frančiško Rupnik, ko je po šestmesečnem trpljenju, privezana samo na posteljo, dozorela za nebesa. Dekleta Marijine družbe smo jo spremile na božjo njivo z zastavo, venci in cvetjem. Pevci so se poslovili od rajne z ganljivimi žalostinkami. — Marija je svoji varovanki gotovo stala ob strani v smrtnih težavah in jo pospremila na kraj miru in trajne sreče. Vendar pa ne bomo opustili, da bi se pokojne ne spominjali v molitvah. V plačilo se bo rajna tovarišica potegovala za nas in nam izprosila milost, da bomo srečno dospеле čez Golgoto v nebeško veselje. — P. D.

Sv. Jurij o. j. ž. Današnje čase, ko je vse tako zrahljano in omahljivo in nam preti nevarnost, da se zdaj pa zdaj zapletemo v mreže zapeljivosti, so močno potrebne duhovne vaje. Tudi nam so naši duhovni voditelji oskrbeli duhovno prerojenje v tridnevni vajah, ki smo se v njih oborožile za boje prihodnjega

življenja. Po taki pripravi na praznik Marijinega oznanjenja je bilo sprejetih več novink v Mar. kongregacijo. (Slika na str. 160 kaže nove družbenke po sprejemu. Med njimi je na sliki tudi župnik in č. kanonik Val. Mikuš, ki je vodil družbo 21 let, in kaplan Vraber, ki mu je sedaj poverjeno vodstvo.)

Marija, naša nebeška Vrtnarica, naj nam pomaga, da bomo ostale zveste storjenim sklepom in s svojim lepim zgledom vzpodbujale tudi druge.

Radovića. O pokojni članici Mar. družbe, Karlini Režek, ki je bila pokopana v začetku maja, veljajo besede:

»Cvetela sem, a kmalu sem zvenela;
zvenela sem, da lepše bi cvetela.«

Cvetela je v Marijinem vrtu kot lilija med cvetkami, saj je vse življenje posvetila v ljubezni nebeški Materi. Kot vnetá družbenka in ljubiteljica cvetic si je izbrala v kongregaciji delo v olepševalnem odseku, ki mu je načelovala z vso marljivostjo. Ni se ji tožilo, ko se je vsako soboto in pred vsakim praznikom odtrgala od domačega dela in hitela obložena s cvetkami v cerkev. To službo v slavo božjo in čast Marijino je še s podvojenim veseljem opravljala v Marijinem mesecu. Letos 2. maja jo je pa nebeška Vrtnarica — tako upamo — popeljala pred nebeškega Zenina v 22. letu njene starosti. — Pa ne samo s cvetjem, tudi s svojim srebrnočistim glasom je povečavala slavo božjo in čast Marijino. Kot taka je zaslужila hvaležnost ne le svojih tovarišic, marveč tudi vseh občanov, kar so izpričali o priliki njene zadnje poti na pokopališče. Vse organizacije, mladina in učiteljstvo kakor tudi drugi verniki so se strnili ob grobu in se s toplo molitvijo in petjem poslovili od pokojne Karline.

DOBRE KNJIGE

Sveta maša — dar Srca Jezusovega. Spisal Bogumil M. Remec D. J. Vrtnice za l. 1936. Glasnika knjižnica, zv. 7. Ljubljana, Zrinjskega c. 9.

Vnema za koristno udeležbo pri sv. maši — tudi delavniški — raste povsod, kjer so verniki o veliki skrivnosti presvete daritve prav in dovolj poučeni. Po šolah se gg. katehetje trudijo, da že mladino dodobra seznanijo z bistvom, veličino in tudi s sadovi svete maše. Odraslim kakor tudi mladini bo pa močno prav prišla poljudna razlaga svete maše z zgorajšnjim naslovom. Knjiga je namenjena za junijsko pobožnost na čast presv. Srcu Jezusovemu in ima obliko »Vrtnice« — 30 odlomkov. Vsebuje tudi kratko navodilo za to pobožnost. — Vsakdo, ki se hoče poučiti o sveti maši in se usposobiti za koristno udeležbo pri daritvi NZ, naj si to razlago preskrbi, saj stane samo 16 Din. Škoda, da naslovna slika ni bolj posrečena.

Obisk v Indiji. Ta prvi zvezek »Indijske knjižnice« ima zanimiv popis od zagrebškega opata in župnika dr. Svetozarja Ritiga, ki je sam obiskal bengalski misijon v Indiji. (Cena 3 Din.)

Zgodovinski drobci župnije Tržič. Spisal Viktor Kragl. Založil župni urad v Tržiču. — Za pro-

slavo stoletnice posvetitve tržiške župnijske cerkve je napisal g. župnik Viktor Kragl knjigo 442 strani, bogato opremljeno s slikami. To spominsko delo, črpano iz neštetihi virov in zgrajeno s čebeljičeno marljivostjo, popisuje Tržič v zgodovinskem, zemljepisnem, političnem, gospodarskem, prosvetnem in verskem pogledu. Ker je pridejano natančno osebno in stvarno kazalo, z lahkoto najdeš, karkoli bi rad vedel o Tržiču. Ene misli se nihče ne bo mogel ubraniti, ko bo čital to knjigo: Kako čudovito občestvo je verna katoliška župnija! Knjiga stane (v Tržiču) vezana 64, broširana 48 dinarjev.

4 himne za obhod na praznik sv. R. Telesa. V. Vodopivec. (Izdal Roman Pahor, Dravljje pri Ljubljani. Cena 3 Din.) — Na besedilo rimskega obrednika. Prednost teh skladb je zlasti v tem, da so lahke in jih bo zmagal vsak tudi šibkejši zbor. Za slavnostno teoforistično procesijo, kakršna je na praznik sv. R. Telesa, bi si človek seveda želel malo bolj polne, močnejše napeve, da bi užgali in tudi dvigali k prazniškemu razpoloženju.

16 obhajilnih pesmi za mešani zbor. Istega skladatelja (V. Vodopivca) druga, izboljšana izdaja. — Izdal R. Pahor, Dravljje. Cena Din 20. — Ponovna izdaja dokazuje, da je prva šla srečno med cerkvene pevske zборе. O skladbah bi napravili enako sodbo kakor o himnah. Najbolj prikupljiva je prva »Čuj skrivnostno povabilo«.

Uredništvu poslane knjige »Jugoslov. knjigarne v Ljubljani:

Slovarček slovenskega in nemškega jezika. (Dr. A. Piskernik.) Ta slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček s slovničnimi podatki je namenjen dijaštvu in vsem, ki bi se radi vsaj nekoliko priučili nemščini. Ima tudi nekaj slovničnih navodil. Str. 232, mala 8°. Vezano 30 Din, broš. 20 Din.

Osnovne črte iz književne teorije. (Dr. Iv. Pregelj.) Za dijaštvo in za izobraženca. Pisatelj razlaga o pesništvu vseh vrst in o slovstvu vseh narodov. Cena 24 Din.

Knjižice za duhovno prosveto in probudo (Rakovnik-Ljubljana): »Framasoni«; »Novo poganstvo«; »Pomoč od zgoraj«; »Prvi petki«. Cena vsakega sešitka 1 Din.

ODGOVORI

A. T. v L. — Na vprašanje, ki ga iz umevnega razloga ne natismemo, naj odgovori »Slovenčev« odlični zdravniški strokovnjak in pisatelj. Moral je dobiti podobno vprašanje, ki je nanje (19. V. 1935) tako-le odgovoril:

»Nedotakljivost je po mojih zdravniških in življenjskih izkušnjah ter mojem osebnem prepričanju najboljša dota, ki jo prinese nevesta ženinu v zakon. Vsako drugače ravnanje je napačno (mi bi zapisali »grešno«) in najbolj škodljivo lahkoverni mladenki, ki se da prevariti za neprecenljivi zaklad svojega devištv. Kakšno vrednost naj ima v očeh osvobodilca premagana trdnjava, ki mu je prišla v roke na lakav način brez njegovih osebnih žrtv?! Vaše iskreno pismo shranim za morebitno drugačno uporabo kot dokazilo, da je med preprostimi dekletki še toliko zdrave in bodre ženskosti, ki se zaveda svoje življenjske vrednosti! Vam pa priporočam (mi bi rekli: vsem, ki so v podobnih okoliščinah in nevarnostih, priporočamo) v posebno razmišljanje in uvaževanje predzadnjo prošnjo v Gospodovi molitvi.«

R. L. p.: Vprašate zaradi izgovorjave pri molitveni uri.

Glavno pravilo bodi: Ne prehituj! Počasi in zložno, predvsem pa — pazi na oddih (prenehlaj) pri ločilih (pikah, vejicah, pomisljajih —). Brez tega ni enotnosti in ne ubranosti v zboru molivcev. Na

tem, kako kakšno besedo izgovoriš, že ni toliko ležeče. Premišljevanja v knjigah »Večna molitev« so v vseh dosedanjih izdajah nasplošno enaka. Le v novi, lanski izdaji (1935) z debelejšim tiskom so cerkvene molitve povzete po cerkvenem obredniku, ker je tako ukazano. Pa tudi ta prememba ne more kaj prida motiti.

Poštni nabiralnik. G. G.: Svete maše po Vaši želji in namenu pravočasno opravljene.

Prošnje in zahvale. L. Fr. (Stična) se zahvaljuje sv. Srcu J. in M., sv. Antonu, sv. Tereziji D. J., čvrd. Tereziji Ledohovski in škofu Slomšku in Fr. Baragu za ozdravljenje bolne noge in za srečen izid v neki časni zadevi, in se priporoča še za bodoče. — Antonija Tavčar L. pri Cerknem se zahv. iz groba vstalemu Zveličarju in Devici Mariji za ozdravljenje matere. — Vilma Josin se zahvaljuje Mariji, sv. Antonu in sv. Tereziji D. J. za čudežno uslišano prošnjo. — Mar. družbenka A. J. priporoča presv. Srcu J. in M., sv. Jožefu, sv. Tereziji D. J., sv. Antonu P. in škofu Slomšku več zadev in prošnj. — R. H. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Materi milosti za uslišanje v zadevi državljanstva. — Mar. družbenka priporoča bolnega mladeniča presv. Srcu J. in Mariji Pom. za zdravlje. — Mariji Pom. in sv. Janezu Bosku se zahvaljujem, da sta mi vrnila izgubljeno prijateljsko dušo. M. Č., Maribor. — D. T. se zahv. Lurški Mariji in sv. Antonu za pomoč v veliki potrebi.

Povratek frančiškanov na Sion. Obednica zadnje večerje v Jeruzalemu je brez dvoma za kristjana eno izmed najdražjih svetišč. Tu je Jezus postavil zakrament sv. Evharistije, tukaj je posvetil apostole za mašnike, tukaj so učenci Jezusovi z Marijo pričakovali Sv. Duha. Pred tem svetiščem je na binkoštni praznik apostol Peter spreobrnil 3000 Judov. Tudi na Marijo nas spominja, saj je tam v bližini po vnebohodu Jezusovem živila in izdihnila svojo deviško dušo. Koliko lepih spominov vzbuja Sion!

Ko je prenehalo preganjanje kristjanov, so pozidali na tem prostoru lepo cerkev. Armenski romar iz IV. stoletja pravi, da se nahaja na Sionu 50 m dolga in 35 m široka bazilika, v katero je na desni strani vzdana dvonadstropna obednica zadnje večerje.

Ob navalih Perzijcev in mohamedancev je bil Sion porušen. Križarji so cerkev dvignili iz razvalin in dali novi cerkvi ime »Gospa Sionska«; seveda je bila tudi ta v kratkem porušena.

Razvaline so kupili frančiškani; z dovoljenjem sultana so zopet sezidali cerkev in samostan z gostiščem za romarje. Od tega časa se je pričelo polno težav in nasprotovanj od strani nevernikov. Neki judovski potovalec je raznesel med mohamedance lažno vest, da se v frančiškanski cerkvi nahaja grob kralja Davida. To je bilo usodno za čuvarje obednice in tudi za cerkev. Nasprotniki krščanskega imena niso mogli trpeti, da so gospo-

darji Siona kristjani. Napadli so jih ter razdejali cerkev in samostan.

Čez nekaj let je prodal razvaline damaški sultan Naser Mohamed napolitanskemu kralju Robertu d'Angio za 32.000 zlatov. Ta je potem izročil ta sveti prostor frančiškani. Zopet so pozidali cerkev.

Leta 1368 so vdrl derviši v samostan, pomorili 12 frančiškanov ter si prisvojili spodnjo cerkev, meneč, da je v njej Davidov grob; ob tej priliki so razdrli kapelo Sv. Duha. Sion je padel v last nevernikov l. 1551.

Letos konec marca so se pa frančiškani zopet naselili na Sionu, ne ravno tam, kjer je obednica, pač pa zelo blizu, samo 20 m daleč od nje. Sedanji samostan je pozidan na razvalinah prejšnjega; prezbitarij cerkve sega v apsidno bazilike IV. stol. (Glej sliko str. 157.)

Koliko tolažbo čuti duhovnik, ko lahko vsaj skozi okno vidi med sv. mašo svetišče, kjer se je vršila prva daritev sv. maše.

Cerkev ni velika, a je toliko bolj prijazna in pripravna za zbrano molitev. Nad oknom v prezbitariju visi posnetek slike zadnje večerje, kakor jo je zamislil slavni italijanski

umetnik Leonardo da Vinci. Pod cerkvijo je kript a z enim oltarjem.

Kdor obiše ta kraj, naj ne zamudi prilike iti na samostansko streho (teraso). Od tukaj se nudi nepričakovano lep razgled na Oljsko goro, v Jozafatovo dolino, posejano z judovskimi grobovi, Betfage, Betanijo, daleč preko gričev pa se leskeče v sončnih žarkih Mrtvo morje.

Daj, Gospod, da te bomo lahko v kratkem molili ter slavili v svetišču ljubezni.

Jeruzalem, 28. aprila 1936.

Fr. Jozafat Ambrožič.

Zaprte duhovne vaje za učiteljice in uradnice bodo v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani od 14. do 18. julija zjutraj. — **Za dekleta** od 13. avgusta zvečer do 17. avgusta zjutraj. — Vršile se bodo že v novozgrajenem »Domu Device Mogočne«. Oskrbnina za vse dni 100 Din. Prijavite se na naslov: Predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg 8.

Pravi gospodar je prvi na nogah in zadnji pri počitku. —

Odpustki za julij 1936

1. Sreda, prva v mesecu. Praznik presv. Krvi Jez. P. o.: a) vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na čast sv. Jožefu in molijo po namenu sv. očeta; b) članom družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji.

2. Četrtek, prvi v mesecu. Marijino obiskanje. P. o.:

- a) članom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi;
- b) članom škapsulirske br. karmelske M. b. v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v župnijski; članom br. sv. Rešnj. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župnijski cerkvi. — Tretjerednikom v. o.

3. Petek, prvi v mesecu. P. o.:

- a) vsem, ki gredo k spovedi in k spravnemu sv. obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta;
- b) članom br. presv. Srca Jez.;
- c) članom br. sv. Rešnj. Telesa, kakor včeraj.

4. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake nabožne vaje na čast Brezmadežni, tla nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta.

5. Nedelja, prva v mesecu. Praznik sv. Cirila in Metoda. Članom rožnovenske br. trije p. o.:

- 1. če v bratovski cerkvi molijo po namenu sv. očeta;
- 2. če so pri mesečni procesiji;
- 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

P. o.:

- a) članom br. presv. Srca Jezusovega;
- b) onim, ki nosijo višnjevi škapsulir;
- c) članom apostolstva sv. Cirila in Metoda.

8. Sreda. Sv. Elizabeta Port. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župnijski cerkvi, kjer ni redovne.

9. Četrtek. Sv. Nikolaj in tovariši. P. o. istim kakor včeraj.

10. Petek. Sv. Veronika Julijani. P. o. istim kakor osmi dan.

13. Ponedeljek. Sv. Frančišek Solan. P. o. istim kakor osmi dan.

14. Torek. Sv. Bonaventura. P. o. istim kakor osmi dan.

16. Četrtek. Marija Devica Karmelska. P. o. v karmelskih cerkvah vsem vernikom tolikokrat, kolikorkrat obišejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta. Kjer ni karmelske cerkve, lahko obišejo cerkev, v kateri je ustanovljena škapsulirska br. karmelske Matere božje. Redovnice zadobe iste odpustke, ako obišejo svojo cerkev. Če se slovesnost prestavi na naslednjo nedeljo, se dobe odpustki ta dan. Odpustki se lahko darujejo dušam v vicah. Glede prejema sv. zakramentov veljajo odnosno iste določbe kot n. pr. za porcijunkulski odpustek 2. avg. — P. o.:

- a) članom škapsulirske br. karmelske M. b. v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v župnijski;
- b) članom br. sv. R. Telesa, kakor 2. dan.

21. Torek. Bl. Angelina. P. o. istim kakor osmi dan.

22. Sreda. Sv. Marija Magdalena. Sv. Lovrenc Brndiški. P. o.:

- a) članom br. sv. R. Tel. kakor 2. dan;
- b) članom br. preč. Srca Mar.;
- c) istim kakor osmi dan.

25. Sobota. Sv. Jakob. P. o. članom družbe sv. Petra Klaverja, ako molijo za razširjenje sv. vere in po namenu sv. očeta.

26. Nedelja, zadnja v mesecu. Sv. Ana. P. o.:

- a) članom škapsulirske br. karmelske M. b. kakor 2. dan;
- b) istim kakor 8. dan;
- c) vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

27. Ponedeljek. Bl. Marija Martinengo. P. o. istim kakor osmi dan.

29. Sreda. Sv. Marta. P. o. članom br. sv. R. Telesa kakor 2. dan.

31. Petek. Sv. Ignacij Loj. P. o. članom br. sv. Rešnj. Telesa kakor 2. dan.

Modra žena

varuje svoje živce, zato nosi pri delu in na izprehodih čevlje z

PALMA

GUMI-PODPETNIKI

JUGOSL. IZDELEK.

Dobe se pri vsakem čevljiarskem mojstru!

Pozor!

Aspirin pomaga pri bole-
činah, prehladu in
gripi. 20 Aspirin tablet
stane 20 dinarjev, torej:
1 Aspirin tableta samo 1 dinar

Varujte se patvorb
in pazite na
BAYER-jev križ.

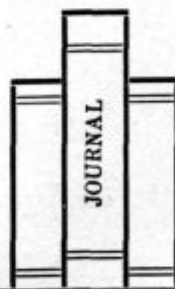

Oglaš je registr. pod št. št. 1002 od 11 XII 1935.

Slovenski dom

je naš ceneni popoldnevnik. Izhaja vsak delavnik ob 12 in stane mesečno samo 12 dinarjev. Pišite na dopisnici upravi »Slovenskega doma« v Ljubljano, naj Vam pošlje nekaj številčk lista na ogled.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Inserlrafte v „Bogoljubu“!

LJUDSKA POSOJILNICA v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%

Dolžnost matere:

otroško perilo mora biti posebno čisto

Kako često se pripeti — zlasti pri slabopranem perilu — da zaostane v tkanini nesnaga in bolezenske kali, ki zelo lahko škodljivo vplivajo na nežni in občutljivi organizem otroka. Zato je baš za otroško perilo Radion tako odlično pralno sredstvo. Že pri kuhanju prehaja namreč na milijone kisikovih mehurčkov s čistilno peno mila vred skozi perilo, ga temeljito opere in uniči vse bolezenske kali.

★ Kar je dobro za otroško perilo, velja seveda še v večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači
izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto